

Ishonch

Gazeta 1991-yil 21-martdan chiqa boshlagan

2010-yil 18-fevral № 21 (2746) payshanba

Осиё гўзаллари ТОШКЕНТДА

Хабарингиз бор, пойтахтимиздаги «Универсал» спорт саройида қизлар ўртасида бадий гимнастика бўйича XI Осиё чемпионати бўлиб ўтмоқда. Унда қитъамизнинг 12 давлатидан 150 нафар спортчи ўз маҳоратини намойиш қиляпти.

Халқаро гимнастика федерацияси кўмагида Осиё гимнастика уюшмаси, Ўзбекистон гимнастика федерацияси, Маданият ва спорт ишлари вазирлиги томонидан ўтказилаётган ушбу нуфузли мусобақа жорий йилнинг 14-26 август кунлари Сингапурда ёшлар ўртасида ташкил этиладиган I Олимпиада ўйинларига йўлланма бериладиган турнир сифатида ҳам катта аҳамиятга эга.

Аъло АБДУЛЛАЕВ (ЎЗА)
олган суратлар

Бу одамни
танийсиз!

10

Ўйинчоқ
эрмак учун
ўйналмайди

11

«Телефонни
ўчир»

13

С
А
Ҳ
И
Ф
А
Л
А
Р
Д
А

Юзма-ЮЗ

Очиқ мулоқот

Маданий-маърифий ва спорт ишлари, бу борадаги ислохотлар изчиллиги ҳамisha давлатимиз сиёсатининг устувор йўналишларидан ҳисобланади. «Баркамол авлод йили» Давлат дастурида ҳам ёшларимизни мустақиллик ғояларига ва миллий маънавиятимизга муҳаббат руҳида улғайтириш, ёт ғоялардан ҳимоялаш, уларни чуқур билим олишга, спортга кенг жалб этиш, бунинг учун барча шароитни яратиб беришга алоҳида эътибор қаратилган. Дастур доирасида барча молиялаш манбалари ҳисобидан 8 трлн. сўмга яқин маблағ ажратилганининг ўзи ҳам вазибалар кўламининг нечоғлик кенглигини кўрсатади.

ЎзКУФК ҳамда вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаларининг маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлимлари ҳам миллий ғоя тарғиботи соҳасида катта

ишларни амалга оширмоқда.

Ўтган ҳафта ЎзКУФК Ўқув марказида Федерацияга аъзо ташкилотлар ва Навоий кон-металлургия комбинати ходимлари касаба уюшмаси кенгашларининг маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудирлари ва мутахассислари учун бўлиб ўтган машғулотларда тарғибот ишларини янада кучайтиришга алоҳида эътибор қаратилди.

«Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари тахририяти ходимлари билан бўлиб ўтган «Тарғибот-ташвиқот ишларини йўлга қўйишда оммавий ахборот воситаларининг роли» мавзусидаги мулоқотда соҳада амалга оширилиётган ишларни кенг жамоатчиликка етказиш борасида фикр алмашилди.

Тахририят ходимларининг асосий вазифаси касаба уюшмалари фаолиятини кенг тарғиб этишдан иборат. Шундан келиб чиққан ҳолда, газета мундарижасини бойитиш, материаллар савиясининг талаб даражасида бўлишида муштарийлар, асосан, касаба уюшма фаолларининг маслаҳатларига таянилади. Шу маънода газета юзасидан тақлиф ва мулоҳазалар тахририят учун муҳим

аҳамиятга эга.

Мақсуд Шукуров, Бухоро вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудир:

— Вилоятларда тахририят билан учрашувлар уюштирилса, фикр-мулоҳазалар кўлами яна кенгайди. Шунингдек, ўқувчилар билан яқиндан танишиш газета мундарижасини бойитишга ёрдам берарди.

Валишер Азизов, Фарғона вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудир:

— Бизнинг вилоятдан ахборот ва материаллар нисбатан кам. Шу боис доимий мулоқот ўрнатишимиз керак. Яна бир масала — обунанархи. Балки таннархни арзонлаштириш учун вилоятлардаги босмаҳоналар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш керакдир.

Исмоил Очилов, Қашқадарё вилояти касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси маданий-маърифий ва спорт ишлари бўлими мудир:

— Газетанинг обрўи анча яхши. Буни мухлислар эътирофидан ҳам билса бўлади. Бизда асосан юри-

дик шахслар обуна бўлишяпти. Аммо жисмоний шахсларга, ҳамкасбимиз айтиб ўтганидек, бироз қимматлик қилапти. Вилоят мухбирлари нодавлат, нотижорат ташкилотларни касаба уюшмасига жалб қилиш масалаларига кўпроқ эътибор қаратса, яхши бўларди. Нега деганда, хусусий ташкилотларнинг фаолияти кенгайиб бораётган айти пайтда аъзоларимиз сонини улар ҳисобидан кенгайтириш имкониятидан унумли фойдаланишимиз лозим.

Гулхан Асанова, Навоий конметаллургия комбинати касаба уюшмаси мутахассиси:

— Янги технологияларни кенг жорий этиш, газетанинг электрон вариантини яратиш тахририятни ҳар томонлама ривожлантириш имконини беради. Шунингдек, бевосита алоқа ўрнатилса, бизнинг мақола йўлашимиз ва мулоқотга киришимиз осон бўларди.

Қизгин баҳс-мунозара тарзида кечган мулоқотда билдирилган мулоҳазалар юзасидан бош муҳаррир ўз фикрини билдирар экан, тахририятда ушбу тақлифлар борасида иш олиб борилаётганини таъкидлаб ўтди.

Акмал ЭРГАШЕВ, «Ishonch» мухбири Икром ҲАСАНОВ олган суратлар

ЎзКУФК ўқув марказида Мудофаа вазирлиги тизимидаги бошланғич касаба уюшма ташкилотлари раисларининг ўқув-машғулотлари бўлиб ўтди. Унда касаба уюшмаларининг олдида турган долзарб вазифалар, бошланғич ташкилотлар фаолиятини жонлантириш борасида қилиниши керак бўлган ишлар, ижтимоий-ҳимоя, маънавий-маърифий мавзуларда маърузалар тингланди. Машғулотлар баҳс ва мунозаралар руҳида ўтиб, тингловчилар ўзаро фикр ва тажриба алмашиш имкониятига эга бўлди.

Икром ҲАСАНОВ олган сурат

Ғазалхонлик

Аждодлари улуг юрт

Тошкент шаҳридаги 197-мактабнинг она тили ва адабиёт фани ўқитувчилари Рихси Саидова, Фарида Ражаббекова, Мавлуда Собиржонова, Зарофат Абдузимова ҳамда Маъмура Маҳхамовалар ўқувчиларга билим бериш билан бирга, ўзини саҳнада тутиш, шеър ўқиш, иншо ёзиш сирларини ўргатиб келмоқда.

9 феврал куни «Аждодлари улуг юрт» мавзусида катта тадбир ўтказилди. Ўқувчилар ёддан айтган Алишер Навоий ва Заҳриддин Муҳаммад Бобур ғазаллари йиғилганлар кўнгилдан жой олди. Тадбирда Навоий ва Бобур ҳаёти ҳақидаги асарлардан саҳна кўринишлари намойиш этилди.

Тадбирда, айниқса, «Ҳожибод» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Давлат Арслонов айтиб берган ғазал таҳсинга сазовор бўлди. Шу куни синфлараро ўтказилган деворий газеталар танлови ҳамда «Аждодлари улуг юрт фарзандиман» мавзусидаги иншолар танлови ғолиблирига мактаб маъмурияти томонидан «Мақтов ёрлик»лари топширилди.

Раъно МАҲҚАМОВА, «Ishonch» мухбири

Ўтақчи минбари

Қишлоқда уй-жой қуриш ва ижтимоий инфратузилмани ривожлантиришни жадаллаштириш дастури замирида жуда улкан ҳажмдаги ишлар мужассам эканлигини барчамиз кўриб, ҳис этиб турибмиз. Қолаверса, ўнлаб, юзлаб яратилаётган янги иш ўринлари маҳаллий аҳоли вакиллари кенг кўламли бунёдкорлик ишларига жалб қилинаётгани тўғрисида. Турмуш тарзини тубдан яхшилашга қаратилган бундай сафарбарлик ишларида тадбиркорлар, саховатпеша фермерларнинг ҳам ташаббускорлиги катта бўляпти.

Қишлоқлар файзи саховат билан

Табиики, касаба уюшмалари ҳаракат йўналиши ҳам янги ҳаётнинг тақозо этаётди. Ижтимоий шерикчиликни ривожлантириш масалалари ўзаро манфаатлар моҳиятига кўра бойитилмоқда. Жамоа шартномаларига қўшимча имтиёз ва кафолатлар киритилаётганлиги, амалий ёрдамлар ошқоралик асосида амалга оширилаётганлиги тўғрисида касаба уюшма мақоми тобора ортиб бормоқда.

Масалан, ўтган йили қишлоқ жойларда истиқомат қилувчи 438 та кам таъминланган оилага 100 та корхона томонидан 193.744.600 сўмлик, 2 ёшдан 3 ёшгача фарзанди бор оналарнинг 35 нафарига 29 та корхона томонидан 2000.000 сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. Уй-жой қурилиши учун 10 та оилага 10 та корхона томонидан 4 миллион сўм қийматида фоизсиз ссудалар берилди. Бундай саховатпешаликни қишлоқдан келиб олий ўқув юртларида тахсил олаётган талабалар контракт пулларининг бир қисмини тўлаб бериш, кам таъминланган,

боқувчисини йўқотган кўплаб оилалар фарзандларига кўрсатилган меҳр-мурувват соҳаларида ҳам кўриш мумкин. Қишлоқ ҳўжалиги соҳасида меҳнат қилаётган оилалар болаларини оромгоҳларда дам олдириш учун йўлланмалар қийматини тўлиқ қоплаш юзасидан 20 млн. 120 минг сўм сарфланди. Фермер ҳўжаликларида хизмат қилаётган 123 нафар ходимга ажратилган санаторий йўлланмалари қийматини тегишли корхоналар томонидан молиялаштириш учун сарфланган маблағ 72 млн. 180 минг сўмни ташкил этди.

Ҳозирги кунда вилоятда касаначилик меҳнатидан фойдаланаётган корхоналар сони 7 та бўлиб, уларда ишловчи касаначилар билан 569 та меҳнат шартномалари тузилган. Бу, касаначилар ёппасига касаба уюшмаси аъзолигига қабул қилинди, деганидир. Йил давомида жамоа шартномаларини экспертизадан ўтказиш ва уларда кўрсатилган шартларнинг тўлиқ қамраб олинишига катта эътибор қаратилляпти. Жалб қилинган барча фермер ҳўжаликлари-

да иш берувчи ва ходим вакили ўртасида ички меҳнат тартиб-қоидалари бўйича тавсияномалар ишлаб чиқилган. Сайловдан-сайловгача бўлган давр фаолияти юзасидан ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтказилаётган айти дамларда барча туман кенгаш ва вакилларига зарурий қўлланма ҳамда тавсияномалар тарқатилган. Жорий йил бошидан тузилган жамоа шартномаларида ходимлар, ишчи-хизматчиларга ва барча ишловчилар билан меҳнат шартномалари тузиш, уларга меҳнат дафтарчалари очиш, ҳар томонлама ҳимоялаш бўйича зарур бандлар киритилган.

Дарҳақиқат, турмушимизни фаровон қилаётган қишлоқ аҳолиси тўқис яшашга лойиқдирлар. Зеро, кўпнинг ҳолатини чиқариб бахтли бўлиш, инсонга наф келтириш нашидаси улугвор ва ҳузурбахшлиги билан ажралиб туради.

Шарифжон ХУДОЙҚУЛОВ, Агрисаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Навоий вилоят кенгашининг раиси

Кўкон шаҳар ҳокимлигида давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касабаси Марказий кенгаши шаҳар вакилликнинг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди.

Ишонч маъсулият юклайди

2009 йил 16 октябр куни юртбошимизнинг Кўконга ташрифидан кейин «Кўкон шаҳрининг архитектура қиёфаси ва шаҳар инфратузилмасини тубдан яхшилаш тўғрисида»ги ҳамда «Вазирлар Маҳкамасининг «Кўкон шаҳрининг саноат салоҳиятини ривожлантириш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш ва маҳаллийлаштириш лойиҳаларини амалга ошириш чора-тадбирлари дастури тўғрисида»ги қарорлари қабул қилинган эди. Мазкур ҳужжатлар ижроси юзасидан режа асосида кенг кўламли ишлар бошлаб юборилган бўлиб, хусусан, бизнесни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Шунингдек, янги иш жойларини яратиш, турмуш фаровонлигини ошириш чоралари кўриляпти. Касаба уюшма кўмитаси раиси Дилором Одилова бунда ташкилотнинг ўрни қандай бўлиши ҳақида гапириб, ҳисобот даврида ҳокимликдаги аъзоларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш бўйича олиб борил-

ган ишлар тўғрисида батафсил тўхталди.

— Маҳалла фуқаролар йиғинлари, хотин-қизлар кўмитаси ҳамда «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маҳалла» хайрия жамғармаси ва бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда хотин-қизларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоялаш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишга доир тадбирлар мунтазам амалга ошириб келинаёпти, — деди у. — Ёшлар муаммоларига тааллуқли анжуман ва давра суҳбатлари ўтказиш, ёш ишчи ва мутахассисларни ўқитиш, малакасини оширишда касаба уюшмаси қошида тузилган «Ёшлар кенгаши»нинг фаолияти ҳам ибратли. Шунингдек, кам таъминланган, кўп болали оилалар, ҳеч кими йўқ қарияларни қўллаб-қувватлаш масалаларига эътибор қаратилаётир.

Маърузада таъкидланишича, касаба уюшма кўмитасига қилинган мурожаатлар ўз вақтида кўриб чиқилиб, маъ-

мурият билан ҳамкорликда ҳал этилган. Беш йил давомида 24 нафар ходим «Чимён», «Турон», «Чинобод», «Шаҳанд» сўхатгоҳларида соғлигини тиклаган бўлса, 32 нафар болага ёзги соғломлаштириш оромгоҳига йўлланма олиб берилган.

Ҳисобот юзасидан ташкилий назорат бўлими мудири Рустамжон Уматов, маҳалла фуқаролар йиғини раислари Ҳакимжон Умаров, Турсунали Пирматов, Мўътабархон Қобилова, Дониёржон Тиллаевлар фикр билдиришди. Касаба уюшмасининг беш йиллик фаолияти қониқарли деб топилди. Касаба уюшмаси кўмитасининг 7 кишидан иборат янги таркиби тасдиқланди. Кўпчиликнинг таклифи билан Дилоромхон Одилова касаба уюшмаси раислигига қайта сайланди.

Н.МИРСАЛИМОВА,
давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касабаси Марказий кенгашининг Фарғона вилоятидаги вакилиги бўлим мудири

Ҳарбий қисмда касабаси уюшма ҳаракати

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ тасарруфидаги қисмда ҳисобот-сайлов йиғилиши ўтказилди. Унда Ўзбекистон касабаси уюшмалари Федерацияси кенгашининг ташкилий ишлар бўлими мудири Вали Кочқаров, Қорақалпоғистон Республикаси касабаси уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши раисининг ўринбосари Ҳасен Ермаганбетов, Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касабаси уюшмаси Марказий кенгашининг Қорақалпоғистон бўйича вакили Мирас Сеитов иштирок этди.

Мунаввар Қабулова етакчилик қилаётган бошланғич касабаси уюшма ташкилотининг 2005-2009 йилларда амалга оширган ишлари ҳисоботи тингланди. Унда ҳарбий қисм ва касаба уюшма ташкилоти ўртасида тузилган жамоа шартномасининг бажарилиши, жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози оқибатларининг олдини олишга қаратилган давлат дастурида белгиланган тадбирлар ижросига эътибор берилди. Ходимларни ижтимоий-иқтисодий ҳимоялашга йўналтирилган, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга кўрсатилган моддий ёрдамлар, маънавий-маърифий тарғибот ишлари бўйича қилинган ишлар бир-бир санаб ўтилди.

Шунингдек, тафтиш комиссияси раиси Гуллойим Ерпўлатова беш йилда ўтказилган текширув натижалари ҳақида ахборот берди.

Мажлис аҳли бошланғич ташкилотнинг фаолиятини қониқарли деб топди.

— Ҳарбий қисм раҳбарияти, хотин-қизлар кўмитаси билан ишларимизни ҳамкорликда амалга ошираёпмиз, — дейди М.Қабулова. — Режаларимиз бисёр. Касаба уюшма аъзолари менга яна бир бор ишонч билдирганидан хурсандман. Бу мени янада маъсулият билан ишлашга ундайди. Ишонччи оқлашга ҳаракат қиламан.

Г.МАМУТОВА,
Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари касабаси уюшмаси Марказий кенгашининг Қорақалпоғистон Республикаси вакилиги ташкилий ишлар бўлими мудири

Фаолиятимиз кўзгуси

Агрисаноат мажмуи ходимлари касабаси уюшмаси Андижон вилояти кенгаши ҳар бир туманда «Касаба уюшма органларида ҳисобот-сайловларни ўтказишга пухта тайёргарлик кўриш, ҳисобот-сайлов йиғилишлари ва конференциялари ҳужжатларини расмийлаштириш йўл-йўриқлари» мавзусида ўқув-семинари ташкил этди.

Семинарларда жорий йилнинг 1 январидан бошлаб жамоа шартномаларига киритилган «Аёллар меҳнатини тартибга солиш, аёллар, ёшлар ва оилавий вазифаларни бажариш билан машғул шахсларга бериладиган қўшимча имтиёз ва кафолатлар», «Жамоа шартномаси мажбуриятларининг бузилиши ёки уларни бажармаслик учун жавобгарлик» тўғрисидаги янги бўлимлар бўйича маърузалар тингланди.

Иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олишди:

М.ОТАХОНОВА

«Ўзбекгеофизика» очик акциядорлик бирлашмаси, аппарат ва партиялар касабаси уюшма кўмитасининг ҳисобот-сайлов йиғилиши кўтаринки руҳда ўтди.

— Ишимиздаги энг муҳим масалалардан бири меҳнат муҳофазасидир. Тадқиқот олиб бориш жараёнида хавфсизликни таъминлаш учун қилган ҳаракатларимиз самара берди, — деди кўмита раиси Р.Зокиров. — Ҳисобот даврида биронта ҳам бахтсиз ҳодиса рўй бермади.

Дарҳақиқат, ушбу муассасида меҳнат муҳофазаси борасида олиб борилган тадбирлар яхши йўлга қўйилган. Маъмурият ва касаба уюшма кўмитаси ўртасида ҳар йили меҳнат муҳофазаси бўйича қилинадиган ишлар ҳамда уларга сарфланиши зарур бўлган ҳаражатлар миқдори кўрсатилган келишувлар имзоланади. Шунингдек, ойма-ой касаба уюшма вакили иштирокида меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлиги кунлари ўтказилиб, шароит синчковлик билан кўздан кечирилади. Эътирозга

сабаб бўлган барча ҳолатлар корхона раҳбарлари билан биргаликда муҳокама қилиниб, керакли чоралар кўрилади.

Кези келганда таъкидлаш жоизки, 2006 йил 28 сентябрда «Хавфли ишлаб чиқариш объектларининг саноат хавфсизлиги тўғрисида»ги қонун-

нинг кучга кириши айна муддао бўлди. Шунга кўра, бирлашманинг тегишли ходимлари ўртасида 40 соатлик ўқув курслари ташкил этилиб, махсус декларация қабул қилинди. Унда ходимларнинг меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлигини таъминлаш бўйича бирлашма раҳбарининг мажбуриятлари кўрсатиб ўтилган.

Кўрилган чоралар туфайли ходимларнинг касб касаллигига чалиниши, жароҳатланиши ва бошқа бахтсиз ҳодисалар рўй беришининг олди олинди. Бу эса иш унумдорлигига ҳам ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Ҳисоботда меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатлари, соғломлаштириш, маданий-маърифий, спорт, оммавий-ташкилий ишлар бора-

сида белгиланган вазифалар деярли тўлиқ бажарилганлиги қайд этилди. Олдинги йилга нисбатан иш ҳақи 1,21 баробар, моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш 1,31 баробар ортган. Утган йили ходимларнинг ўртача ойлик маоши салкам 600 минг сўмни ташкил этди.

Ҳисобот тинглангач, бирлашма ходимлари О.Мордвинцев, М.Нураҳонов, С.Анисимов ва бошқалар фикр билдириб, ташкилот ишини янада яхшилаш бўйича таклифларини айтдилар.

— Касаба уюшма кўмитаси фаолияти билан танишганимда, 9 йилдан буён биронта ҳам бахтсиз ҳодиса рўй бермаганлигидан қувондим. Менимча, бошланғич ташкилотнинг энг катта ютуғи ҳам мана шунда, — деди ёқилги-энергетика комплекси, кимё саноати ва геология ходимлари касабаси уюшмаси Марказий кенгашининг Тошкент вилояти бўйича вакилининг ўринбосари З.Ўринбоев.

Иштирокчилар ташкилот фаолиятини қониқарли деб баҳоладилар.

Дилором АЛЛАҚУЛОВА,
«Ishonch» мухбири

Муҳим ютуқ

Камолотнинг биринчи белгиси:

Касбми, ҳунарми?

Инсоният яралибдики, тиркичилик илинжида ҳунар эгаллашга интилиб келади. Тилимизда касб, ҳунар сўзлари тенг ишлатиб келинган. Ҳозирги кунга келиб эса касб тушунчаси анча кенгрок маънони англатадиган бўлди. Ҳунармандчилик одатда отабобларимиздан мерос бўлиб ўтадиган фаолият тури саналса, касб инсоннинг ўз ихтиёри билан танлаган соҳага касбий нуқтаи назар билан ёндошидир. Техника ва компютер асрга келиб, кўз кўриб қулоқ эшитмаган ихтиролар, янги-янги касблар пайдо бўлди. Жамият қонун-қоидалари билан ҳисоблашган ҳолда касбий фаолиятини бошлаган инсоннинг зиммасига кўплаб масъулият юкланди. Бир замонлар битта глобус ва харита ёки бир дона бўр ва

доскани асосий касбий восита қилиб олган ўқитувчи 21-асрга келиб, малакасини оширишга эҳтиёж сезди. Демак, касб ақлий салоҳиятни юксалтиришни талаб қила бошлади. Ҳунар-чи? Назаримда, у ҳунарманднинг ўз ички тартиб-қоидалари, кўникмалари асосида эркинрок амалга ошадиган фаолият туридир. Изоҳли луғатда унга шундай таъриф берилган:

«Ҳунарманд — санъат арбоби, моҳир, юксак маҳоратли, истеъдодли, қобилиятли. Уйда ёки ўз дўконидида маҳсулот ишлаб чиқариш билан шуғулланувчи касб-ҳунар эгаси».

Халқимизда ҳунармандлар азалдан юксак қадрланган. Битта касбни эгаллаган киши иқтидорига қараб бир неча ҳунарни эгаллаши мумкин. Шу ўринда зиддиятли савол

лар пайдо бўлади. Сандик, пичоқ ёки ўроқ ясаш ҳунар бўлса, чўпонлик нима? Эҳтимол, сурувлари билан қир-адирлар бағрида умрини ўтказётган чўпоннинг ўзи бу саволга жўяли жавоб қайтарар. Шуниси аниқки, аксарият чўпонларимиз «Чўпонлик менга ота касб» дейишади. Демак, унда деҳқончилик ҳам касб саналади. Шу ўринда луғатда касбга берилган таърифни ҳам келтириб ўтамиз:

«Касб — бирор нарсани ўрганиш, эгаллаш, фойда».

Хулоса қилиб айтганда, касб ҳам, ҳунар ҳам соҳибидан ҳалоллик, қатъият, истеъдод, иштиёқ ва юксак масъулият талаб қилади. Ана шу масъулиятни унутмасак бўлгани.

Сайёра ШОДИЕВА,
«Ishonch» муҳбири

Одам ҳаёти давомида бирор касб билан машғул бўлади. Зеро, яшашнинг мазмун-моҳияти ҳам шунда. Меҳнат бевосита касб билан боғлиқ. Ҳар кимда ёшлигидан қайсидир соҳага қизиқиш уйғонади. Бундан дастлаб ота-она пайқаб, тўғри йўналиш берса, боланинг касб танлашда адашмаслигига имкон яратилади. Энг муҳими, у меҳнат жараёнидаги қийинчиликлардан чўчимайди. Аксинча, касбига қизиқиши туфайли қилган меҳнатидан лаззатланиб яшайди.

Қизиқиш Ва қобилият муноосиб бўлса...

Кўпинча, болаларнинг лаёқати аниқ кўзга ташланавермайди. Психологияда Е.Климов, Е.Прошицкаянинг касб танлаш бўйича тестлари бу борада яхши самара беради. Бугунги кунда ушбу тестлар ўзбек тилида ҳам нашр қилинган. Улар баҳолат ёшидаги ўсмирларда синаб кўрилса, қайси соҳаларга майли кучлилиги аниқланади. Тест жавобларини психолог текшириб, боланинг қобилиятини аниқлайди.

Шу соҳаларга тааллуқли касб-ҳунарларни амалиётда кўрсатиб, қийинчиликларини тушунтириб, ҳавас, қизиқиш уйғотиш мумкин. Бунда алоҳида мақтов, рағбат кераклигини унутмаслик лозим. Берилаётган эътибор боланинг мудраб ётган орзуларини уйғотишга ёрдам бериши психологияда аниқланган.

Аслида, ўспиринда бирор касбга мойиллик бўлгани билан бошқа соҳа бўйича қобилият бўлиши мумкин. Бунинг учун болада ана шу касбга қизиқиш уйғотиш талаб этилади. Бу, энг аввало, ота-она ва педагоглар зиммасидаги вазифадир. Чунки инсон ҳамиша меҳнат билан тирик. Қилаётган иши ўзига ёқса, ҳаётдаги қийинчиликларни енгиб ўтиши осон бўлади. Ишидан кўнгли тўқ кишигина соғлом ҳаёт кечириши мумкин.

Замонавий техникаларни яхши ўзлаштириш, кундалик эҳтиёж моллари ҳисобланадиган гўшт, сут ишлаб чиқарадиган мосламалардан фойдаланишни билиш давр талабидир. Юқорида таъкидлаганимиздек, бу энг аввало, ота-она, сўнг боланинг ўзига боғлиқ.

Асосан 7-8 синф ўқувчиларида касб танлаш бўйича иккиланишлар кўпроқ кузатилади. Айнан шу ёшда қайси мутахассислик эгаси бўлсам экан, деган савол уларни қийнайди. Шунда касбнинг моҳиятини англатиш зарур бўлади. Мактабларда «Ким бўлсам экан?» мавзусидаги иншолар, табиат бағрига, тарихий шаҳарларга саёҳатлар уюштириш, тажрибали кишиларнинг ўқувчилар билан учрашувларини ташкиллаштириш бу борада катта аҳамиятга эга.

Муяссар АХМЕДОВА,
психология фанлари номзоди

Ҳар кун телевизор орқали мароқли кўрсатувлар намойиш этилади. Бундай кўрсатувларни тайёрлашда захмат чеккан фидойилар эса аксарият ҳолларда томошабин назаридан четда қолади. Аммо уларнинг меҳнатисиз кўзланган натижага эришиб бўлмайди. Кўрсатув сўнггида гоҳ номи айтилиб, гоҳида ёзиладиган ана шундай фидойи санъаткорлардан бири Аъзам Бахромовдир.

Овоз режиссёри

— Ўзбекистон телерадиокомпанияси менинг сеvimли ишхонам, ижодхонам. Ҳар тонг қувониб, соғинч билан бу даргоҳга келаман, — дейди у фахр билан. — Жуда кўп режиссёрлар ва таниқли актёрлар билан ижод қилдим. Санъат аҳли борки, но-зиктаб, кўнглига йўл топмай мақсадга эриша олмайсан. Айниқса, тезкор (дубляж) гуруҳимизда ишлаш менга ўзгача ором бағишлайди. Чунки бу ерда не-не санъаткорлар билан мулоқотда бўламан. Улар билан дўстлашамиз, баҳслашамиз, фикрлашамиз. Қанча ёш актёрларни дубляж санъатида тетапоз қилдирганмиз. Улар тез орада эл назарига тушиб кетганидан қувонамиз. Бу ҳолат нафақат менга, «Ёшлар» телеканали ходимларига ҳам хуш кайфият бағишлайди...

Овоз режиссёри бўлганлигим учун ҳам ёқимли овозларни тез пайқайман. Театр, кино, радио ва ҳатто тўй-ҳашамларда бирор ширали овоз эшитиб қолсам, албатта дубляжга таклиф қиламан.

Аъзам ака ёшликнинг гўзал дамларига кўшиб, 1975 йилда телерадиокомпанияга ишга киргани-ю, унга устозлик қилган азиз инсонларнинг номларини бир-бир санаб чиқади. Касбидан фахрланиб, яхши ишларидан қувониб, муаммолардан бироз куюниб гапирди.

— Сизнинг ҳам «Ёшлар» телеканалига келишингизга сабабчи бўлганмиз. Раҳматли дубляж режиссёри, биродаримиз Рустам Курбоновга «Боир Холмирзаевни ҳам «Ёлгон асираси»га таклиф қилсак, нима дейсиз?» дегандим. Мана, дубляж қироли бўлиб юрибсиз.

Аъзам ака кўзойнагини қўлига олиб, самимий жилмаяди. Истарази иссиқ бу инсон дубляжлар давомида менга ҳам бошқа актёрлар сингари қадрдон бўлиб қолди. Аъзам Бахромов бизга, биз унга жигаргўшадек бўлиб ишляпмиз, ижод қилапмиз.

— Биласизми, мени шу даргоҳга бошлаб келган тақдирга шукур қиламан. Ойлам тинч, болаларим, набираларим эсон-омон. Жамоада ҳурматим яхши. Кўнгилочар сериаллар, кинолар кўпаяверсин, биз ҳормай ишлайверайлик. Халқимизга хизмат қилиш муқаддас бурчимиздир...

Дарвоқе, у киши нафақат ўз касбининг устаси, балки тўрт фарзанд — уч қиз, бир ўғилнинг отаси, ибратли оила соҳибчи ҳамдир. Умр йўлдоши Раънохон — ҳамшира. Ҳамиша эл соғлиғига камарбаста. Эшигидан шифо истаб келганларнинг дуосини олиб яшайди. Аъзам ака умр йўлдошининг оқила ва донолигига бир сеvinса, элга наф келтираётганидан ўн сеvинади.

Оиласида Аъзам аканинг издошлари кундан-кунга кўпаяётгани эса унга бўлган ҳурмат ва тўғри тарбиянинг самарасидир. Ўғли Ҳожиакбар отасига ҳавас қилиб, ўн йилдан бери Ўзтеле-радиокомпанияда овоз режиссёри бўлиб ишламоқда.

Олти набирадан икки нафари дубляж санъатига қизиқиб, ҳозирданок уч-тўрт кинода овоз беришди. Малика 10 ёшда, Абдукарим 11 да. Улар ҳам келажақда дубляж актёри бўлишмоқчи.

Боир ХОЛМИРЗАЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист

Ўқувчиларим билан касб ҳақида кўп суҳбатлашаман. Уларнинг нима учун айнан шу касбни танламоқчилиги билан қизиқаман. Болаликнинг беғубор орзуларини эшитиб завқланаман. Ҳар бирининг орзуси бир дунё. Йиллар ўтиб, бу мақсадлар ўз кучида қолганми ёки бутунлай ўзгариб кетганлигини ҳам кузатиб борамиз. Бола ўз қизиқишига кўра касб танлайдими?

Болангиз танлаган «Ҳийинчок»

Болаларнинг кўпчилиги шаклангунга қадар ўқитувчилик ёки шифокорликка қизиқиши табиий бўлса керак. Чунки улар деярли ҳар кун мулоқот олиб борадигани ўқитувчилардир (хасталанганда эса ширинсўз дўхтирлар). Агар кўнглига яқин ўқитувчига учраган бўлса, унинг касбига ҳам ҳурмат билан қарайди. У ўқитувчи касбига эмас, айнан ўқитувчи шахсига ўшагиси келади. Оқ-қорани танигач, ўзи қизиққан касбни аниқлаб олади. Уларнинг қобилиятини ўзига англатиш керак, яъни айрим ўқувчилар ўзининг иқтидорини яхши англамайди.

Ҳар доим ҳам орзу ва амал бир хил бўлмайди. Айрим ота-оналар билан суҳбатлашганимда, фарзанднинг танлаган касбини муҳокама қилиб, ўзлари йўналиш беришини айтишган. Боласининг қизиқиши реал ҳаёт билан муноосиб эмаслигини ҳам таъкидлашади. Эмишки, орзу билан қоринни тўйдириб бўлмас экан. «Ўқинини битиргач қаердан иш топиб бераман унга?», — дейишади. Ўзи қизиққан соҳани танласа, иш топиб беришнинг ҳожати қолмаслиги-

ни тушунтириш ҳам унчалик осон эмас. Қиз боланинг ўйлаб-ўйлаб соҳа танлаши кераклиги, жамиятда ҳам, оиласида ҳам муноосиб ўрин эгаллаши учун ҳар қандай касбнинг бошини тутиб кетиши тўғри эмаслиги уқтирилади.

Қаердадир эшитгандим, хорижий мамлакатларнинг бирида касб танлаш ихтиёри болага бир ёшга кирган куниданок берилар экан. Унинг туғилган кунда атрофига турли касбларни англатувчи ўйинчоқларни териб қўйишар, у биринчи бўлиб қайсига қўл узатса, тарбиянинг бор моҳияти айни шу касб доирасида ташкиллаштирилар экан.

Балки, биз ҳам болаларимизга шундай шароитни яратиб берганимиз, улар қайси ёшда бўлишдан қатъи назар танлаган ўйинчоқларининг «сири»га ишонганимиз маъқулмикан?

Нилуфар ОЙМАТОВА,
ўқитувчи

Ким бўлсам экан?

Ким бўлсам экан? Бу савол фақатгина болаларга хос эмас, унга жавоб топишни ҳам осон деб бўлмайди. Ўқувчилик йилларида деярли ҳар бир бола бу ҳақда иншо ёзган. Жавоблар ҳам йиллар каби турланиб бораверади. «Космонавт бўлсам қани» деган «Ғани»лар йиллар ўтиб мақсадининг баланд бўйларидан чўчиб қолишадими ёхуд ота-онаси хоҳлаган, пичоғи мой устида бўлган бошқа соҳаларга қизиқиш ортадими, ҳар тугул ўзга касблар майдонига «от солишадими».

Касбидан бахт излаётган йигит

Ўйинчоқ машинасини бузиб, қайтадан созлаган болакай келажакда зўр уста бўлар, қўғирчоғининг «оғриган» қорнини силаётган қизчадан машхур шифокор чиқар... Болалигиданоқ ихтиёр этган касб ёки хунарини эгаллаган, мақсадидан бир зум оғишмаганлар унчалик кўп эмас. Бу ҳолатни мақсаднинг собитлиги билан солиштириб бўлмайди. Ахир болаларча соддалиги орзулар оғушида нималарни истамаймиз?

Бироқ ана шу беғубор орзу мақсадга айланса... Бор ҳаракату интилишлар шу йўлда хизмат қилса... Келгусида яна бир етук мутахассис, касбининг ҳақиқий устаси жамиятга наф келтира бошлайди.

Ана шундай интилувчан, иқтидорли ва, энг муҳими, ўз касбининг устаси даражасига кўтарила олган тенгдошимиз Жаҳонгир ҳам кечагина мактабга борган, устозининг «келажакда ким бўласан?» деган илк сўроғига «программист» деб жавоб берганди.

— Мактабда ўқиб юрган кезларни информатика устозим Абдували Анқабоевга чин дилдан ҳавас қилардим, — дейди Жаҳонгир Равшанов. — Бироқ биз бошқалардек устоз-шоғирд бўлмаганмиз. Балки шу нарса туртки бўлгандир бу касбни танлашимга. Ҳамиша тортишиб, қайсидир муаммонинг ечимини ўзимизча топишга ҳаракат қилардик. Устозим ҳамиша эътироз билдирар, бу менда қандайдир норозилик туғдирарди. Энди билсам, у киши кўпроқ изланишим, интилишим учун шундай қилар экан. Қанчалик тиришмай, унинг бир оғиз мақтовига сазовор бўлолмаётганим алам қиларди. Балки буни ростдан уйдалай олмаётгандирман, бошқа соҳани танласаммикан деб ўйлардим-у, бироқ тезда фикримдан қайтардим. Мактабни битираётганимда, Абдували ака менга: «Агар шу соҳани танламасанг, изланишларингни давом эттирмасанг, берган билимларим бекорга кетганидан қаттиқ хафа бўламан», — деганди. Бу гаплар мен учун оқ фотиҳадек эди. Менга бундан ортиқ далда керак эмасди.

Устозининг оқ фотиҳасини олган Жаҳонгир Гулистон давлат университети физика-математика факултетининг амалий математика ва информатика йўналишига ўқишга киради. 2005 йили бакалаврият, 2009 йилда магистратура босқичларини тамомлади. Университет миқёсида тўртта электрон дарслик яратиш жараёнида бевосита иштирок этди. Марказлашган база бўлмиш «gdu.portal.uz»нинг яратилишида тинимсиз изланди. Ҳозир ўқув ва баҳолаш жараёнини автоматлаштиришга ихтисослашган сайт яратишга киришган.

— Нега пойтахтда эмас, Гулистонда ўқишни хоҳладингиз? Танлаган соҳангиз замондан бир қадам олдинда юришни талаб этиши айни ҳақиқат. Бунинг учун пойтахт қулай эмасми?

— Ҳозир ҳамма ерда шароит деярли бир хил. Қолаверса, имконият одамларни эмас, одамлар имкониятни яратади. Бугун юртимизнинг исталган нуқтасидаги касбдошларим хорижликлар билан ҳам тажриба, ҳам билим соҳасида тенгма-тенг беллаша олади.

Бунга «Келажак овози» республика танловининг саралаш босқичларидаёқ яна бир бор гувоҳ бўлдим. Финал босқичига яна қанчадан-қанча иқтидорлар билан дуч келдим. Аниқроғи, 2006 йилда шу танловда иштирок этиш ва ғалаба қозониш бахти nasib этган эди. Танловнинг ахборот ва коммуникация технологиялари йўналишида голиб бўлдим.

— Жаҳонгир, ҳозирги кунда Гулистон давлат университети қошидаги мултимедиа марказида программист, веб-дизайнер сифатида фаолият юритаётган экансиз. Атрофингиздагилар сизни яхши мутахассис сифатида эътироф этишмоқда...

— Бу номга том маънода ҳақли бўлиш учун кўп изланишим керак. Ота-онамининг ёшлигимдан оқ қулоғимга қўйган бир насихатлари бор: «Нонингни ҳалоллаб е». Бу буюк неъматни, ризқини ҳаромдан топаётганлар сафида бўлишдан Яратганнинг ўзи сақласин.

Бугун мени хурмат қилишаётган, эътироф этишаётган бўлса, касбим туфайли деб биламан. Касбимдан ҳамиша фахрлана олишим, иход қилишим, жамиятга фойда келтира олаётганим, ҳар кун кўнглимда янги орзулар туғилаётгани энг катта бахт мен учун.

Ҳа, Жаҳонгир минг қарра ҳақ. Инсон учун касбидан шараф топиш улғу бахтдир.

Дилдора РАҲМОНОВА,
«Ishonch» муҳбири

Туну кун хизматга шай

Болаликда одамнинг тезроқ улғайгиси, орзуларига тезроқ эришгиси келади. Биринчи марта раҳматли ўқитувчимиз Узоқ малим катта бўлсанг ким бўласан, деб сўраганида шофёр деб жавоб берганман. Йиллар ўтди, мактабни тугатдим, институтда ўқидим, аммо хануз шофёр бўлганим йўқ. Чунки кўнглимда бошқа орзулар туғилган эди. Кизиқ, ўшанда синфимиздаги тўққизта ўғил боладан олти ё еттита шофёр бўлмоқчи бўлган.

Яна бир воқеа. Қишлоқнинг тунги осмонида юлдузлар кўп ва яқин кўрилади. Кароватда ака-укалар «Етти юлдуз» ўйнаб ётибмиз. Уйининг шартли шуки, Етти юлдузга қараб бир нафасда овоз чиқариб етти марта «Етти юлдуз, етиган юлдуз, етигача санаса савоб эмиш» дейиш керак. Қолганлар санаб туради. Ўйнаб-ўйнаб, баҳслашиб, гап келажакда ким бўлишимизга келиб тақалди. Ҳар ким ўзининг орзусини айтди. У пайтлар телевизорда разведкачилар, жосуслар ҳақидаги кинолар кўп қўйилганиданми, Нуралининг «шпион бўламан» деганини эслаб, ҳалигача кулишиб юрамиз.

Ҳа, касблар жуда хилма-хил. Улар орасида ўғил болаларни жуда ўзига тартадиганлари ҳам бор. Шулардан бири қўқарувчиликдир. Шаҳримизда фаолият кўрсатаётган қўқарувчилар ҳақида материал тайёрлаш мақсадида Фавқулодда вазиятлар вазирлиги Тошкент шаҳар бошқармаси авария-қўқарув гуруҳи командири Мақсуд Мансуров билан телефон орқали боғландим. У киши қўқарувчилар Шерзод Одилов ва Анвар Тошқўжаевни тавсия қилди.

Улар билан суҳбатимиз самимий кечди.

— Йигитлар, ишингизга қисқача қандай таъриф берган бўлар эдингиз?

— Биз фавқулодда вазиятларда аҳолига тез ва сифатли ёрдам берамиз.

— Ёрдам бераётиб қўқарувчининг ўзи ёрдамга муҳтож бўлиб қоладиган ҳолатлар ҳам бўладими?

— Шаҳсан бизда бўлмаган. Лекин ўзига боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра шундай ҳолат юз бериши эҳтимолдан холи эмас. Шунинг учун қўқарувчи, аввало, ўзининг хавфсизлигини таъминлаб, бировга ёрдам бера олишига ишонч ҳосил қилганидан кейингина ишга киришади.

— Иван Васильевич касбини ўзгартиради кинокомедиясидаги Антон Шпакнинг уйини уриб кетган Милославский сингари эшик қулфини бузмасдан оча оласизларми? Дейлик, кўп қаватли уйдаги хонадонда ёш бола бор, газ ёки электр асбоблари ёқилган, онаси бир иш билан ташқарига чиққан-у, эшик қулфланиб қолган...

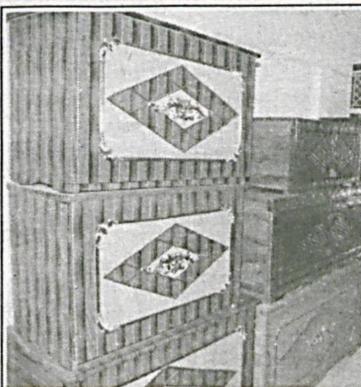
— Бундай вазиятлар бўлиб туради. Аммо биз Милославскийга ўхшаб бир шода калит кўтариб юрмаймиз, касб одобига тўғри келмайди. Махсус асбоб-ускуналар ёрдамида иложи борича қулфга камроқ зарар етказиб, эшикни очишга ҳаракат қиламиз. Уйга дераза орқали ҳам кириш мумкин.

— Биринчи ишларингиз ҳақида гапириб берсангиз.

— 2007 йилнинг октябр ойида сменада эдик. Ярим тунда, тахминан соат иккиларда «Динамо» стадиони яқинида автоҳалокат содир бўлгани ҳақида хабар келди. Махсус гуруҳ билан етиб борсак, бир «Нексия» катта тезликда йўл четидидаги симёғочга урилган экан. Машина мотори жойидан кўчиб, ҳайдовчини қисиб қолган. Бошқа машинадаги «кимўзар» ўйнаган, ширакайф ўртоқлари ҳам, биздан олдин етиб келган «тез ёрдам» врачлари ҳам болани чиқариб олишолмаган. Биз махсус асбоблар билан машинани кесиб, кенгайтиргич ёрдамида ўриндик билан мотор орасини очиб, уни қўқариб олдик. Ўшанда илк бор одамлардан раҳмат эшитиб, касбимиз билан ғурурланганмиз.

Инсоннинг севган касбида ишлаши бир бахт. У орқали инсонларга наф келтириши яна бир бахт. Кеча-кундуз халқимизнинг хизматида шай йигитларга офарин!

Ҳасан НИШОНОВ

Йўлингиз тушиб, пойтахтимизнинг Ботир Зокиров кўчасида жойлашган хунармандлар растасидаги 34-дўконга келсангиз, бешинчи авлоди ҳам сандиқчилик сирларини ўрганаётган сулола вакиллари учратасиз.

Бундан бир ярим аср муқаддам Аскархўжа исмли сандиқчи бўлган. Гарчи у нақшларга бой, кўрганда кўзни қамаштирадиган сандиқлар ясамаган бўлса-да, одамларнинг сарполари, хос кийимлари сақланадиган, оддий ёғочдан миҳсиз, аммо мустаҳкам сандиқлар ясаган. Унинг ўғли Мансурхўжа ва набираси Мухсинхўжа Аскархўжаевлар отасининг ёнида бу хунарнинг сирларини ўрганишган. Вақт ўтиб, бугун уларнинг ишини Мухсинхўжанинги ўғиллари Сарвархўжа, Азизхўжа ва Саидхўжа Аскархўжаевлар давом эттирмоқда.

Сандиқчилар сулоласи

— Отамнинг биринчи дўкони Чорсудаги аввалги «Болалар дунёси» дўконининг ўрнида жойлашган эди, — эслайди иккинчи ўғил Азизхўжа. — Битта сандиқ тайёрлашга ўн кунлаб вақт кетарди. Биз отамга шунча вақт қарашиб, сўнг у билан дўконга борар, отамнинг харидор билан савдолашишини кузатиб ўтирардик. Камҳаржроқ одам келиб қолиб, тўйнинг ташвишларидан гап очса, ўн кунлаб қаттиқ меҳнати синган бўлса-да, отам сандиқни арзон нархда сотиб юбораркан, баракасини берсин, деб кўярди. Энди ўзимиз ҳам билаяпмизки, бунда кўп гап бор экан.

— Сандиқнинг ёғочи ёзда

икки ой мобайнида қуёшда қуритилади. — дейди катта ўғил Сарвархўжа. — Айниқса, тут ва чинор ёғочидан ясалган сандиқлар мустаҳкам бўлади. Нақшларнинг ҳар бир гули қўлда тайёрланади. Бунинг учун турли шаклларда тайёрланган тунукалардан ташқари ҳар бир сандиқ учун икки мингдан зиёд майда миҳ ишлатилади. Бу иш кўп вақт талаб қилади. Секин-аста ёнимизга менинги ўғилларим Сардор ва Сайфулла, укаларимнинг ўғиллари ҳам қириб, дарсдан бўш вақтларида кўмаклашмоқда.

Тайёр бўлган сандиқ ўртача беш-етти кунда сотиларкан. Раस्ताдаги ёшулли усталарнинг

Билиб қўйган яхши

Касб танлаш бўйича ўтказилган сўровномаларда 7-12 ёшли болаларнинг аксарияти ўқитувчилик, шифокорлик, ҳуқуқшунослик ва ҳайдовчилик касбларини кўрсатишганлиги аён бўлди. Нега? Улар бу соҳаларга шунчалик қизиқишадими ёхуд бошқа касблар ҳақида етарли маълумотга эга эмасми?

Касблар ҳақидаги етарли маълумотга эгамисиз, деган саволга 35-45 ёшлиларнинг тўртдан уч қисми ўнтадан йигирматагача касбни санаб беришди. Бу маълумотларга шунчаки рақамлар сифатида қараб бўлмайди. Болалар, ҳатто катталар биладиган касблар бармоқларимиз саногидан ошмаётганлиги бу соҳадаги маълумотларни, тарғиботни кучайтириш заруратини туғдиради.

2006 йил 18 октябрда Ўзбекистон Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Иқтисодий вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ўрта махсус, касб-хўнар таълими марказининг «Ўрта махсус, касб-хўнар таълими муассасалари битирувчилари — ёш мутахассисларнинг ишга жойлашиши учун лавозим, касблар рўйхатини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди. Унда «Ўрта махсус, касб-хўнар таълими муассасалари битирувчилари — ёш мутахассисларнинг ишга жойлашиши учун лавозим, касблар рўйхати» келтирилади. Ундан 44 та ихтисослик доирасидаги 837 та касб ўрин олган. Уларнинг орасида ҳали эшитмаганларингиз ҳам анчагина: коллектор (бирор нарсани тўплаб, тегишли ташкилотларни таъминлаш билан шуғулланувчи), метрдоел (меҳмонхоналарда бош мезбон), гальванопласт (нарсалардан нусха олиш учун уларнинг юзига металл қоплаб, металл клише ясовчи), аэролог (атмосферанинги юқори қатмалари хусусиятларини ўрганувчи), консержар (дарбон), маркшейдер (конларни планга олиш ва улардан тўғри фойдаланиш бўйича мутахассис) кабилар.

«Ким бўлсам экан?» деб ўйланаётганларга мазкур рўйхатга бир назар солиб кўришни тавсия этган бўлардик.

Абдулатиф АБДУЛЛАЕВ,
«Ishonch» муҳбири

Касаба уюшмалари ҳаётидан

Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Жиззах вилоят кенгаши ходимлар, талабалар ва ўқувчи-ёшларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш, фуқароларнинг мурожаатлари билан ишлаш бўйича тажрибаларни умумлаштириш мақсадида «Ҳуқуқий билимлар» ўқув машғулоти ташкил этди. Унинг дастлабкиси Жиззах туман халқ таълими бўлимида бўлиб ўтди.

Ҳуқуқий билимлар — оммага

Йиғилганлар меҳнат қонунчилиги, меҳнат муҳофазаси мавзуларида вилоят касаба уюшма ташкилотлари бирлашмаси кенгаши етакчи ходимлари Ш.Тожибоев, Р.Сангиловларнинг маърузаларини тинглаб, ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олишди.

— Ёшларнинг ҳуқуқий саводхонлиги, сиёсий маданиятини ошириш, уларда ҳуқуқий ахборотлардан кенгроқ фойдаланиш кўникмасини ҳосил қилишга интилаяпмиз, — дейди 1-мактаб директори А.Шоҳмардонов. — Айнан шунинг учун юридик адабиёт базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор қаратмоқдамиз.

Бундай машғулотларни вилоят тармоқ касаба уюшма кенгаши томонидан белгиланган жадвал асосида шаҳар ва туманлардаги тармоқ бирлашган касаба уюшмаларида, йирик таълим ва фан муассасаларида ўтказиш мўлжалланган.

Абдуманноп АЗИМОВ,
«Ishonch» муҳбири

Газдан эҳтиёт бўлинг!

Ҳаётимизни газсиз тасаввур этиш қийин. Табиий газ энг қулай ёқилги воситаси сифатида кенг қўлланади. Ундан тўғри фойдаланиш хавфсизлигимизни таъминлайди. Акс ҳолда, эътиборсизлик оқибатида чиққан ёнғинлар кўнгилсизликларга олиб келиши мумкин.

Жорий йилнинг январ ойида республикада содир бўлган ёнғинларни тезда бартараф этиш бўйича бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Ёнғинлар сони 1212 тани ташкил этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 9,9 фоизга камайди, жароҳатланиш ҳоллари 86 тани (21,1 фоиз камайган), инсонларнинг ҳалок бўлиш ҳоллари 21 тани (36,1 фоиз камайган) ташкил этди.

Ёнғинларни тахлил қиладиган бўлсак, аксарият ҳолларда бундай офатлар ўзимизнинг бепарволигимиз, хавфсизлик қоидаларига риоя этмаслигимиз оқибатида юзага келаётганининг гувоҳи бўламиз.

Масалан, 2009 йил 2 ноябр куни Фарғона шаҳри Алишер Навоий кўчаси 82-уй 80-хонадонда табиий газдан заҳарланиш натижасида 2 киши вафот этган. 10 ноябр куни Чирчиқ шаҳри Абдулла

Қодирий кўчаси 6-хонадонда ҳам ис газдан заҳарланиш оқибатида 2 киши ҳалок бўлган. Яна 2 нафар фуқаро шифохонага ётқизилган.

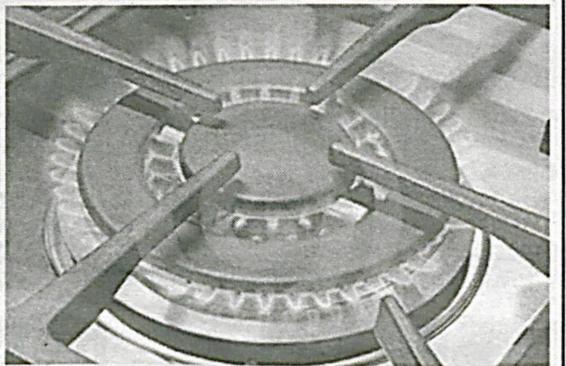
Кўп қаватли уйларда иситиш воситалари носозлиги туфайли газ плитасини ёқиб хоналарни иситишга уринувчилар ҳам топилади. Оқибатда, кўнгилсиз ҳодисалар юз беради.

Бунинг олдини олиш учун қуйидаги тавсияларни унутманг: — газ плитаси ўрнатилган хонани тез-тез шамоллатиб туринг;

— газ плиталари ва печка ёнида тез алангаланувчи суюқликларни сақлаш таъқиқланади;

— хонада газ ҳидини сезсангиз дарҳол газ қурилмасини ўчириб, газ хизматига хабар беринг;

— газ билан иситиш печларидан сурункали ва тинимсиз фойдаланиш, уларни ёқилган ҳолда қаровсиз қолдириб кетиш қатъиян таъқиқ-

ланади;

— печларнинг усти ва атрофида ҳар хил ёнувчан кийимларни қуриштириш мумкин эмас;

— ёш болаларнинг газ плитаси ва электр иситкичлар атрофида ўйнашига йўл қўйманг;

— газ асбобларидан нотўғри фойдаланиш ёнғин келиб чиқишининг асосий сабабларидан биридир.

Ушбу талабларга амал қилмаслик оқибатида фавқуллодда вазиятлар юзага келиши ва нафақат қоидабузарлар, балки улар билан ёнма-ён яшаётган кишилар ҳам жабрланиши мумкин.

Рихсивой СОБИРОВ,
фуқаро муҳофазаси институти катта ўқитувчиси,
касаба уюшма кўмитаси раиси

Таълим тизимида амалга оширилган ислохотларни юртимиздаги туб ўзгаришлар, янгиланишларнинг асоси десак, ҳақ гапни айтган бўламиз. Бугун замонавий ўқув-лаборатория ускуналари, компьютер техникаси билан таъминланмаган таълим муассасасининг

«Ishonch» бонг уради

ўзи қолмади ҳисоб.

Улкан фидойилик ва бунёдкорликнинг маҳсули сифатида мамлакатимиздаги 8501 та мактабда қурилиш-тиклаш ишлари амалга оширилди. Шулар қаторида жаркўрғонлик 1021 нафар ўқувчи таълим олаётган 33-мактаб ҳам бор. Аммо...

Ана шу «аммо» борлиги боис ўқувчилар кадрдон мактабларига бора олмай, овра-ю сарсон бўлиб юрибди.

— Мактабимизни 2008-2009 ўқув йилида капитал реконструкция қилиш учун тендер ўтказилди. Унда Марасул Валиев раҳбарлик қилаётган «Сурхон соҳили» масъулияти чекланган жамияти ютиб чиқди. Режа асосида 340 ўринли янги ўқув биноси қурилиши керак эди. Бироқ у шу кунгача чала, битмай турибди. 240 ўринли икки қаватли ўқув биносига эса дераза ойналари қўйилмаган. Полга линолиум тўшалмаган. Электр трансформатори ўрнатилмаган. Ҳожатхона фойдаланишга яроқсиз. Мактаб атрофи девор билан ўралмаган, асфалтлаш ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Ўқувчиларимиз ҳақли талаб қўйишмоқда: «Қачон ваъда қилинган замонавий мактабда ўқиймиз?».

— Афсуски, бу саволга биронта раҳбар жавоб беришни истамаяпти, — дейди мактаб директори Холмўмин Мусурмонқулов.

Мактаб қурилиши учун 770 млн. сўм маблағ ажратилган бўлиб, ди-

ректорнинг таъкидлашича, тахминан яна 70 млн. сўмлик иш бажарилиши керак.

— Ўқув машғулоти «Ойбарчин» ҳамда «Гулистон» мактабгача таълим муассасаларида 3 навбатда олиб борилаяпти, — дейди мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари М.Эшқувватов.

ланган. Мактаб директорининг маънавий-маърифий ишлар бўйича ўринбосари Жовли Нормўминов шундай дейди:

— Бугунги қиш кунларида мактабимиз иситилмаяпти. Энг ёмони сув билан таъминланмаганмиз. Ўқувчиларга замон талаблари асосида дарс ўтишимиз учун қулайликлар яратилмаган. Жумладан, ўқув лаборатория хоналаримиз талаб даражасида на таъмирланган, на жиҳозланган. Лингафон хонаси йўқ.

Бу ҳолатга муносабатини билдирар деган умидда туман халқ таълими бўлими мудири Холтўра Чориевга учрашганимизда, у киши қизик бир гапни айтиб қолди:

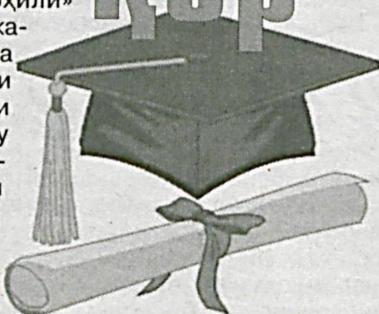
— У ёғини сўрасангиз, 40-мактабда ҳам ўқитиш яхши йўлга қўйилмаган. Чунки бу мактабнинг асосий ўқув биносида спорт коллежи жойлашиб олган. Муаммоларимиз кўп. Бошимиз қотган.

Шундан кейин туман ҳокимиятига бордик. Ҳоким вазифасини бажарувчи Усмон Турапов билан учрашмоқчи эканлигимизни билган ёрдамчиси унинг қўл телефони рақамини берди. Боғландик. Аммо ҳоким биз билан учраша олмаслигини айтди.

Начора...

Нима бўлганда ҳам жаркўрғонлик ўқувчиларнинг арзини кимдир тинглар деган ниятда қўлимизга қалам олдик.

Рустам ДАВЛАТОВ,
«Ishonch» муҳбири

Қолган ишга қор ёғар

ёхуд Жаркўрғон туманидаги 33-мактаб ўқувчиларининг ўкинчи

— Биласиз, боғчаларда дарс ўтиш учун шароит йўқ. Хоналар тор. Ўқувчилар сизмайди, баъзан полда ҳам ўтириб, сабоқ тинглашади. Шароитдан келиб чиқиб, ҳар бир соат дарсни 35 дақиқадан белгилаб олганмиз. Баъзи фанлардан ўқувчиларга чорак баҳоси чиқаришининг имкони бўлмаганига ҳам шу сабаб.

Тумандаги 4-мактабда ҳам шунга ўхшаш гапларни эшитдик. У 2007-2008 ўқув йилида давлат умуммиллий дастури асосида 174 млн. сўм маблағ сарфланиб капитал таъмир-

«Ishonch»га жавоб берадилар

Иш кўзғатилди

Фарғона шаҳар прокуратураси томонидан мухбир А.Юнусовнинг «Шприцингиз борми?» сарлавҳали танқидий мақоласи бўйича текшириш ўтказилди.

Аниқланишича, Республика шошилиш тиббий ёрдам илмий маркази Фарғона филиали томонидан тез тиббий ёрдам бўлимлари етарли даражада шприцлар билан таъминланмаган. Йўл қўйилган қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш юзасидан филиал директори номига тақдимнома киритилиб, қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўйган икки нафар тиббиёт ходимига нисбатан интизомий жавобгарлик тўғрисида иш кўзғатилди.

Б.ДЕҲҚОНОВ,
Фарғона шаҳар прокурори,
адлия катта маслаҳатчиси

Миннатдорлик

Тахририят кўмаги билан

«Ishonch» газетасига касбим бўйича иш билан таъминланишда ёрдам сўраб мурожаат қилгандим. Тахририятнинг аралашуви билан мутахассислигим бўйича 0,5 ставка ишга жойлашдим. Мурожаатимга алоҳида эътибор қаратиб, ижобий ҳал этилишида кўмагини аяманглиги учун тахририятга миннатдорчилик билдираман.

Шоҳиста ҲАЙДАРОВА,
Нарпай тумани

— Жоним кизим, агар эртага одамлар сенинг онанг ўлди дейишса, ишонмагин. Мени оймомо чакирапти, унинг ёнига бораман-да, осмондан сенга қараб тураман. Агар мени кўргинг келса, оймомога қарагин, хўпми, Асалим. Энди бор-да, отангни чакир. Эртаси кўни уйларида одам гавжум бўлди. Кўпчилик аёллар йиғлади. Айниқса, Анзират холаси тинмай йиғлади. Йигисининг орасида: «Онамнинг ёшида ёнига кетдингизми, опаюн?» — деганига Асалою хайрон бўлди. Югуриб бориб холасининг этагини тортди, «Холаюн, онам бувимнинг эмас, оймомонинг ёнига кетди», — деди. Холаси эса Асалоюни бағрига босиб, баттарроқ йиғлади. Кейин...

Туни билан Асалоюнинг қулоғи оғриб чиқди. Ух-лашга шунча ҳаракат қилса ҳам бўлмади. Оғриққа чи-долмай унсиз йиғлади, йиғлайверди. Бошини ёстиққа қўйди дегунча оғриқ кучаярди. Охири чи-долмай ўрнидан турди. Бирпас қулоқларига қўлларини қўйиб ўтирди. Энди бошида ҳам кучли оғриқ турганди. Шунда онасини жуда кўргиси, бағрига бош қўйгиси келди. Олдин бирон жойи оғриганда онаси қаттиқ қучоқласа, оғриқ азоби чекинарди. Энди эса... Бешарпагина эшикни очди-ю остонада ўтирди.

Ярим тун бўлишига қарамай атроф ойдин. Терактларнинг учидан тўлин ой атрофга ёғду сочади. Оймомога узоқ тикилганидан кўзлари ачишиб кетаётган бўлса-да, Асалою қўллари билан кўзларини ишқалаб яна кўкка термулади. Шунда оймомо онасининг сиймосига айланади.

— Отажон, сиз ойни мендан кўпроқ яхши кўрасизми? — сўради хиқиллаб Асалою.

— Мен сени яхши кўраман, Асалим, — деди онаси.

— Нега унда ёнимга келмайсиз?

Асалою онасидан аразлаб бошини тиззалари

орасига олди, пиқиллаб йиғлаб юборди.

— Отажон, бошим, қулоғим оғриб кетаяпти.

— Биламан, қизалоғим, лекин сени ўғай онангнинг жазоларидан асраб қололмаяпман. Ҳали катта қиз бўлсанг, ҳаммаси эсингдан чиқиб кетади.

Шунда онаси ойнинг ёғдуси каби қўлларини чўзиб Асалоюнинг бошини силади. Қўллар шундай тафтли эдики, қизнинг жони бироз ором олгандек бўлди.

— Отажон, оймомога айтинг, мени сизнинг ёнингизга олиб борсин.

— Айтиман, болажоним. Лекин даданг сенсиз қийна-либ қолади-да. Унинг

рўмолчасини, пайпоғини ким ювиб беради? Ким чарчаб келганида совуқ чой қўйиб беради?

— Рост, аяча отангнинг пайпоқлари сассиқ, ўзинг юв дейди.

— Ана, кўрдингми?

— Ойижон, сизни жуда соғиндим.

— Сен ухла, мен алла айтиман.

Осуда тунда онасининг ширали овози янгради гўё. Мунчоқ кўзларига дардинган кизим, Меҳр истаб қаҳрга учраган кизим.

Кўзларингни юмгин, тонглар отади

Сени бир куни бахт уй-ғотади.

— Асал, кизим, нега остонада ётибсан? — отасининг овозидан қизалоқнинг уйқуси қочди.

— Отажон, бошим оғри-япти, — қизалоқ унинг

— Отажон, кетманг, кўрқаяпман.

Эртаси куни Шавкат қизини дўхтирга олиб бориш учун ишдан эртароқ қайтди. Машинасини кўчага қўйиб, уйга кирди. Ҳовли жим-жит. Эшиклар очик, хонама-хона кириб ҳеч кимни тополмагач, оғил томон юрди. Ичкаридан қизининг овози эшитилди:

— Аяжон, жон, аяжон, бугун биттагина солинг, кеча бошим роса оғриди, — дерди Асал пиқиллаб йиғлаганча.

— Ўчир овозингни, кеча отангга шикоят қилганинг учун бугун ҳар бир қулоғингга бештадан соламан.

— Айтмадим, айтмадим, аяжон, илтимос... Ҳамма ишни ўзим қиламан. Фақат биттагина солинг...

Шавкат хотини ва қизини қилаётганига тушунмай нимқоронғи оғилга кирди. Унинг шарпасини сезган Наргиза қизалоқнинг қўлини қўйиб юборди. Асал эса югуриб бориб отасига ёпишди. Шавкат Асални даст кўтариб, Наргизанинг ёнига келди. Наргиза симга осиб қўйилиб, атайлаб қуртлатилган гўшт бўлагини яширишга улгурмади. Шавкат вахожат билан келиб шапалоқ туширди. Наргизанинг қўлидаги гўшт ерга тушиб, ундаги қуртлар атрофга сочилиб кетди. Шавкат қизини қучоқлаганча шаҳд билан оғилдан чиқиб кетди.

— Кеч келибсиз, курт қулоқ пардаси орқали қизингизнинг миясига ўтган. Биз қўлимиздан келганини қиламиз, бироқ у ногирон бўлиб қолиши мумкин.

Шифокорнинг гапларидан Шавкат гангиб қолди...

Дилфуза
АБДУЛЛАЕВА

Мен 31 ёшдаман. Феълим чатоқроқ. Ўз билганидан қолмайдиган, кўчабазори, урушқоқман. Қўл жанги сирларини яхши ўзлаштирганман. Отам ҳайдовчи. Онам савдо билан шуғулланади. Икки укам бор. Иккаласини ҳам яхши кўраман. Албатта, ота-онамни ҳам. Мен ҳақимда бироз тасаввурга эга бўлдингизми? Энди ҳикоямни бошласам бўлади.

1994 йили 9-синфни тугатиб, онам билан Россияга кетдим. Онам ёнимда юрса одам бўлади, ҳаётни ўрганади деб ўйлаганди. Мен эса Россияда маза қилиб яшашни режалаштиргандим.

Онам тонг саҳар уйғотар, юкларни аравага ортиб, бозорга кетарди. Тез орада чучварани хом санаганимни англаб етдим. Бозордаги машинашарни айтсам, ўх-хў. Онам муро-саи-мадора қилишга мажбур. Биз онам юборган пулларни маза қилиб еб-ичишни биларканмиз-у уни не азобда топиши ҳақида ҳеч ўйламаган эканмиз.

Азобли ҳаётга чидамадим. Кетаманга тушдим. Онам бечора майли, сен бозорга чиқмай қўяқол деди. Спорт клубларидан бирининг раҳбари билан гаплашиб, мени шогирдликка берди.

Қўл жанги сирларини тез ўргандим.

— Қойил, сендан жаҳон чемпиони чиқади, — деди устозим. У мен билан алоҳида машғулотлар ўта бошлади.

Бу пайтда Саша исмли бир йигит билан дўстлашиб олгандим. У мендан ўн ёш катта эди. Кучлилигимга ҳаваси келарди. Унинг уч-тўртта таниши қўшилиб, рэкэтчи бўлди. Кўча-кўйда бировларни кўрқитиб, уриб пулини олардик. Етарли пул ишлагач, дискотекага борардик. Кейин киморхонага ўтардик. Қиморни ёмон ўйнамасдим. Кўпинча, қўлим баланг келарди.

Дискотекада Галя исмли қиз билан танишдим. У мендан етти-саккиз ёш катта эди. Тез орада у билан

апоқ-чапоқ бўлиб кетдик. Энди қимордан ютган пулларимни унинг кўнглини овлашга сарфлайдиган бўлгандим. Шу тариқа ўйшимни суриб юравердим. Онам шўрлик саҳар кетиб, кеч қайтганидан менинг нима қилишимни билмасди ҳам.

Бир куни Галяни бегона эркак билан тутиб олдим. Ҳазабим кўзиди. Уни ҳам, жазманини ҳам роса дўппосладим. Оқибатда, мелисага тушдим. Онам шўрлик бир амаллаб чиқариб олди. Шу билан Россиядаги енгил-елпи ҳаётим якун топди. Хайр чемпионлик, хайр зўравонлик! 1996 йил июнда уйга қайтиб келдик. Коллежга ўқишга кирдим. Бу ерда ҳам Росси-

ядаги ҳаётимни кўмсай бошладим. Тартиб-интизомга риоя қилиш жонимга тегди. Коллежимизда спорт билан шуғулланадиган йигитлар кўп экан. Улар орасидан ўзимга ўхшаганларини топдим. Уларни рэкэтчи бўлишга кўндиргунча она сутим оғзимдан келди. Ниҳоят, биринчи операцияни бажаришга киришдик.

Кечки пайт хиёбонда айланиб юрдик. Бир йигит билан қиз ўрин-диқда қучоқлашиб ўтирган экан. Олдига бордим.

— Бу нима уятсизлик? Ҳозирок олдимизга туширилган, — дағдага қилдим уларга.

Иккаласи ҳам қалтираб қолди. Кимсиз деб сўраш хаёлларига ҳам келмади. Мен эса терговни давом

этирдим. Шу топда йигитнинг оила-ли экани фош бўлди. Бу менга қулайлик туғдирди. У қўлга тушган мушукдай ювош бўлиб қолганди.

— Қани, бу ёққа юр-чи, эркакча-сига гаплашиб қўямиз, — уни четга олиб ўтдим.

— Ёнимда 100 доллар пулим бор, илтимос, шуни олинг-у мени тинч қўйинг, — ёлворди у.

Омадимиз чопгандан чопа бошлади. Бир ҳафтада бир миллион сўмдан кўпроқ маблағ ишлаб олдик. Аммо кўза кунда эмас, кунда синаркан.

Тез орада қил-

ми -

Топганларим Ва Йўқотганларим

шимиз
фош бўлди.

Қамоқ деганлари дўзахнинг бир бўлаги экан. Дўппослашлари жонимдан ўтгач, хунаримни ишга солдим. Кучлилигимни кўриб, ҳамхоналар хайрон қолди.

— Аҳмоқ экансан, — деди улардан бири. — Сенинг қобилиятинг менда бўлганда...

Ўзим ҳам шу кунларда аҳмоқлигим, умримни беҳуда ўтказётганим хусусида ўйлай бошлагандим. Қамоқдан чиққач, ҳаётимни қайта қуришга аҳд қилардим. Қамоқхона ҳақида кўп гапиришни истамайман. Чунки эслагим келмайди.

Икки йилда у ердан чиқиб келдим.

Қариндошларим мени совуқ кутиб олишди. Кулфатлар фақат менинг бошимга тушмаган экан. Онам Россиядан банкрот бўлиб, қарзга ботиб келибди. Укам аллақандай фоҳиша-

га илакишиб, унга уйланишга мажбур бўлибди. Буларни кўтаролмаган отам инсулт бўлиб қолибди.

Нима қилсам экан деб узоқ ўйландим. Бир-икки жойга иш сўраб бордим. Аммо ҳеч бирига қабул қилинмади. Қамалганим етмагандай, ўрта маълумотим ҳам йўқ. Қўлимдан урушишдан бошқа ҳеч нарса келмайди ҳам.

Шаҳарда кафе-бар иш бошлаган экан. Ўша ерга соқчи бўлиб ишга киришга қарор қилдим. Ўзим ҳақимда айтиб берганимда, хўжайиннинг капалаги учиб кетди.

— Илтимос, ўйлаб кўринг, йўқ дейишга улгурасиз, мени синанг, — ёлвордим унга.

Ниҳоят, ишли бўлдим. Қобилиятимга хўжайин ҳам тани берди. У клуб қошида қўл жанги тўрагаги ташкил қилиб, мени тренер қилиб қўйди. Ҳозир ўнлаб ёшларга қўл жанги сирларини ўргатаман. Яқинда шогирдларимдан биттаси чемпион бўлди. Шундай қувондимки...

Аслида, бундай имконият менда ҳам бор эди. Ундан фойдалана олмадим.

Кеч бўлса-да, ўз йўлимни топганимдан хурсандман. Уни йўқотмасликка ҳаракат қиламан. Ёшларга айтмоқчи бўлган гапим шуки, ҳикоямни ўқиб, мен ҳақимда нима деб ўйлаганингиз менга қизиқмас. Сиз ўз ҳақингизда ўйланг! Келажакнингизни ҳозирданок режалаштиринг. Бу йилнинг Баркамол авлод йили деб эълон қилинишида ҳам кўп ҳикमत бор. Менга берилган ва мен бой берган имкониятлар, албатта, сизга ҳам берилади. Уни қўлдан чиқарманг. Куч ва зехнингизни тўғри йўлларга сарфланг. Тилагим шуки, ҳаётда ҳеч ҳам қоқилманг. Чунки юртимиздан ҳали минглаб, миллионлаб ҳар соҳанинг чемпионолари чиқади.

«Ishonch» мухбири
Муҳаббат ТЎРАБОЕВА
ёзиб олди

Душанба

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 12.50, 22.45 «Иқлим».
7.05, 8.45, 10.30, 11.10, 14.15, 15.50, 17.10, 18.00, 18.50, 20.05, 21.35, 22.50 ТВ - анонс.
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Тахлилнома».
8.50 - 9.50 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.50 «Болалар дунёси».
10.10 «Финли ва унинг дўстлари» М/с.
10.35 «Икки дарё оралигида».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот».
11.15 «Юртим бўйлаб» дастури: «Кўшли ўлка».
11.25 Серил: «Умр манзаралари».
12.55 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Андерсен эртақлари». М/с.
14.20 «Ватанпарвар».
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Сайёралар».
15.55 «Ўзингни асра».
16.15 «Очун».
16.25 «Шарқ тароналари».
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.15 «Ҳаёт ва қонун».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.05 «Олтин мерос».
18.15 Серил: «Умр манзаралари».
18.50 «Огоҳликка даъват».
19.15 «Ифтихор».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.10 Серил: «Лола».
20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.40 2010 йил - Баркамол авлод йили. «Мен ёшликман».
21.55 «Нафс балоси». Т/с.
22.55 «Никола Кироли». Б/ф.
00.35 - 00.40 Тунги наволар.

Сешанба

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 12.50 «Иқлим».
7.05, 14.15, 15.55, 16.35, 17.10, 18.05, 18.55, 20.50 ТВ - анонс.
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот».
8.35 - 9.35 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.35 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.15 Бухоро вилояти телерадиокомпанияси намоиш этади: «Умрбоқий мерос».

Душанба

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30 «Семурғ». Б/ф.
9.40 Мумтоз наволар.
9.45, 11.05, 17.55, 18.20, 19.55, 21.20 «Анонс».
9.50, 15.10 «Эсмeральда». Т/с
10.20, 16.30 «Карвонсарой».
10.30 Миллий мультфильм «Бахт ўзи нима?»
10.40 «Саргузаштлар ороли».
11.10 «Маликанинг кундаликлари». Б/ф.
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Ўйларим».
15.00, 18.00, 20.00 «Пойтахт».
15.40 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.40 «Қурбақа малика». М/ф.
17.20 «Болаликка қайтиб».
17.40 «Хуқуқшунос маслаҳати».
17.45 «Тошкентда латифа».
17.50 «Ўйларим».
18.25 «Эгизаклар». Т/с 27-қисм.
19.20 «Тошкентнинг илм масканлари».
19.30 Миллий серил: «Бог».
20.20 Бизнес-Пойтахт».
20.25 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
21.00 «Аёл қалби».
21.25 Мумтоз наволар.
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Будьте здоровы».
22.00 «Кино SMS со звёздами».
22.05-23.35 «Игрушка». Х/ф.

Сешанба

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.45, 15.15 «Эсмeральда». Т/с
9.15, 16.40 «Карвонсарой».
9.25, 9.40, 11.15, 12.55, 15.10, 16.35, 17.30, 17.55, 18.20, 19.55, 21.15 «Анонс».
9.30, 15.00, 18.00, 20.00 «Пойтахт».
9.45 Миллий серил: «Бог».
10.10 «Аёл қалби».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова». Т/с
11.05 «Будьте здоровы».
11.20 «Тошкентнинг илм масканлари».
11.30 «Нофелет қаерда?» Б/ф.
14.00 «Дунё» теледастури.

10.35 «Икки дарё оралигида».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 Серил: «Умр манзаралари».
11.50 «Ахборот». /инглиз/.
12.55 «Ифтихор».
13.00 Серил: «Лола».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Андерсен эртақлари». М/с.
14.20 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Чой».
16.00 «Тезкор хабарлар».
16.10 «Очун».
16.20 «Мен ёшликман».
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.15 «Худудлар ҳаёти».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Олтин мерос».
18.10 Серил: «Умр манзаралари».
18.45 «Кун мавзуси».
19.00 «Навоийни англаш».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 Серил: «Лола».
20.40 «Ватанимни куйлайман».
21.35 «Қишлоқ ҳаёти».
21.55 «Нафс балоси». Т/с.
22.45 «Иқлим».
22.50 «Устоз Рон Кларк». Б/ф.
00.15-00.20 Тунги наволар.

Чоршанба

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 12.50 «Иқлим».
7.05, 12.55, 14.15, 15.00, 16.35, 17.10, 20.05, 22.45 ТВ - анонс.
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00 «Ахборот».
8.35 - 9.35 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.35 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.15 «Ягона оилада».
10.35 «Икки дарё оралигида».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Кун мавзуси».
11.25 Серил: «Умр манзаралари».
13.00 Серил: «Лола».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Андерсен эртақлари». М/с.
14.20 «Дунё манзаралари».
14.40 «Эркин иқтисодиёт».
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Чой».
15.55 «Ўйла, Изла, Топ!»
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.15 «Тараққиёт сари».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Очун».

14.55 «Ўйларим».
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.50 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф
17.35 «Истеъдод».
17.50 «Ўйларим».
18.25 «Эгизаклар». Т/с 28-қисм.
19.20 «Химоя».
19.30 Миллий серил: «Бог».
20.20 Бизнес-Пойтахт».
20.25 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
21.00 «Менинг маҳаллам».
21.20 Мумтоз наволар.
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Репортаж». /рус/.
22.00 «Кино SMS со звёздами».
22.05-23.35 «Черный рыцарь». Х/ф.

Чоршанба

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.45, 15.15 «Эсмeральда». Т/с
9.15, 16.35 «Карвонсарой».
9.25, 10.25, 11.20, 15.10, 17.30, 17.55, 18.20, 19.55, 21.00 «Анонс».
9.30, 15.00, 18.00, 20.00 «Пойтахт».
9.45, 19.30 Миллий серил: «Бог».
10.10 «Химоя».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова». Т/с 22-қисм.
11.05 «Репортаж». /рус/.
11.15 «Мысли вслух».
11.25 «Қизлар». Б/ф.
12.55 «Чимё». Т/ф.
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Ўйларим».
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.45 «Астериксинг 12 жасорати». М/ф
17.15 «Менинг маҳаллам».
17.35 «Хуқуқшунос маслаҳати».
17.40 «Тошкентда латифа».
17.50 «Ўйларим».
18.25 «Эгизаклар». Т/с 29-қисм.
19.20 «Саломат бўлинг!»
20.20 Бизнес-Пойтахт».
20.25 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
21.05 «Дурдона».
21.20 Мумтоз наволар.
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Интервью». /рус/.

O'zbekiston

18.05 «Сизнинг адвокатингиз».
18.10 «Олтин мерос».
18.20 Серил: «Умр манзаралари».
18.55 «Огоҳликка даъват».
19.15 «Ифтихор».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.10 Серил: «Лола».
20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.30 «Одамлардан бири».
21.50 «Нафс балоси». Т/с.
22.40 «Иқлим».
22.50 «Алиса». Б/ф.
00.15 - 00.20 Тунги наволар.

Пайшанба

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 12.50 «Иқлим».
7.05, 8.35, 14.15, 16.20, 17.10, 18.55, 20.05, 21.35 ТВ - анонс.
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот».
8.40 - 9.40 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.40 «Цирк, цирк, цирк».
9.55 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.35 «Икки дарё оралигида».
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.10, 19.20 «ТВ - шифокор».
11.15 Серил: «Умр манзаралари».
11.50 «Ахборот». /инглиз/.
12.55 «Ифтихор».
13.00 Серил: «Лола».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Табиат китоби».
14.20 «Одамлардан бири».
14.40 «Ҳаёт манзаралари».
14.50 «Тараққиёт ва фаровонлик сари».
15.10 «Олам ва одам» дастури: «Чой».
16.00 «Тезкор хабарлар».
16.10 «Очун».
16.25 Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар ярмаркаси олдидан.
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.15 2010 йил - Баркамол авлод йили. «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Олтин мерос».
18.05 Серил: «Умр манзаралари».
18.40 «Кун мавзуси».
19.00 «Бир жиноят издан».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.10 Серил: «Лола».

TOSHKENT

22.00 «Кино SMS со звёздами».
22.05 - 23.45 «Летчики». Х/ф.

Пайшанба

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30, 20.20 Бизнес-Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.45, 15.15 «Эсмeральда». Т/с
9.15, 16.35 «Карвонсарой».
9.25, 9.40, 10.25, 15.10, 17.45, 18.20, 21.10, 21.25 «Анонс».
9.30, 15.00, 18.00, 20.00 «Пойтахт».
9.45, 19.35 Миллий серил: «Бог».
10.10 «Дурдона».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова». Т/с
11.05 «Интервью». /рус/.
11.15 «Қайсарнинг қулоши», Б/ф.
12.45 «Ўзбекистон обсерваториялари». Т/ф.
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Ўйларим».
15.45 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.45 «Яшил водий сари». М/ф.
17.50 «Ўйларим».
17.55 Жаҳон мусикаси дурдоналари. Шопен.
18.25 «Эгизаклар». Т/с 30-қисм.
19.20 «Мафтун».
20.25 «Аччиқ ёлгон». Т/с.
21.00 «Репортаж».
21.15 «Мумтоз наволар».
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Экономическое ревю».
22.00 «Кино SMS со звёздами».
22.05-23.30 «Полосатый рейс». Х/ф.

Жума

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30, 20.20 Бизнес-Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.45, 15.10 «Эсмeральда». Т/с
9.15, 16.30 «Карвонсарой».
9.25, 9.40, 10.25, 17.30, 18.20, 19.55 «Анонс».
9.30, 15.00, 18.00, 20.00 «Пойтахт».
9.45, 19.30 Миллий серил: «Бог».
10.10 «Репортаж».
10.20 Жаҳон мусикаси дурдоналари.

20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.40 «Хонадон».
22.05 «Нафс балоси». Т/с.
22.55 «Иқлим».
23.00 «Йўловчилар». Б/ф.
00.25 - 00.30 Тунги наволар.

Жума

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 12.50 «Иқлим».
7.05, 12.55, 14.15, 15.00, 16.15, 17.10, 20.05, 21.35, 22.55 ТВ - анонс.
7.10 «Олам ва одам» дастури: «Экспедиция».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот».
8.35 - 9.35 «Маънавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.35 «Болалар дунёси».
9.55 «Финли ва унинг дўстлари». М/с.
10.15 2010 йил - Баркамол авлод йили. «Таълимга эътибор - келажакка эътибор».
10.35 «Икки дарё оралигида».
10.55 «ТВ - шифокор».
11.10 «Кун мавзуси».
11.25 Серил: «Умр манзаралари».
13.00 Серил: «Лола».
«Болалар сайёраси»:
13.35 «Табиат китоби».
14.20 «Дунё манзаралари».
14.40 «Муқаддас қадамжолар».
15.05 «Олам ва одам» дастури: «Чой».
15.55 «Рангин дунё».
16.20 «Қорақалпоқ урканлари».
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.15 «Саломатлик дастури».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.00 «Олтин мерос».
18.10 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
18.50 «Минг бир ривоят».
18.55 «Ҳидоят сари».
19.15 «Ифтихор».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.45 «Ватанимни куйлайман».
21.40 «Бир ўлка-ки...»
22.00 «Нафс балоси». Т/с.
22.50 «Иқлим».
23.00 «Велосипед ўғрилари». Б/ф.
00.30 - 00.35 Тунги наволар.

Шанба

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 13.00 «Иқлим».
7.05 «Юртим бўйлаб» дастури: «Наманган ширмойлари».
7.15 Миллий кино: «Сени излаб».
7.50 «Тонги наволар».

ри. Шопен.
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова». Т/с 24-қисм.
11.05 «Экономическое ревю».
11.15 «Орзулар изтироби». Б/ф.
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Ўйларим».
15.40 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.30 «Карвонсарой».
16.40 «Қизча ва қуёнчалар». М/ф.
16.50 «Нима учун?»
17.30 «Анонс».
17.35 2010 йил-Баркамол авлод йили: «Эртамиз эгалари».
17.50 «Тошкентда латифа».
17.55 «Ўйларим».
18.25 «Эгизаклар». Т/с 31-қисм.
19.20 «Саломат бўлинг!»
20.25 «Долзарб мавзу».
21.05 «Интервью».
21.15 «Маърифат фидойилари».
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Афиша». /рус/.
22.00 «Кино SMS со звёздами».
22.05 - 23.40 «Помпеи». Х/ф. 1-қисм.

Шанба

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30, 20.20 Бизнес-Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.45, 14.55 «Эсмeральда». Т/с
9.15, 16.50 «Карвонсарой».
9.25, 15.25, 16.45, 18.00, 21.15 «Анонс».
9.30, 20.00 «Пойтахт».
9.40, 19.35 Миллий серил: «Бог».
10.05 «Интервью».
10.15 2010 йил-Баркамол авлод йили: «Эртамиз эгалари».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Пиратские острова». Т/с 25-қисм.
11.05 «Афиша». /рус/.
11.15 «Открытая дверь».
11.45 «Тўйлар муборак». Б/ф.
12.50 «Саломат бўлинг!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50, 20.55 «Ўйларим».
15.30 «23, 5 даражали бурчак остида». Х/ф.
16.20 «Хуқуқшунос маслаҳати».
16.25 «Миллий эстрада оркестри

8.00, 14.00, 21.00 «Ахборот».
8.35, 11.20, 13.05, 14.15, 16.35, 20.50, 21.30 ТВ - анонс. «Болалар сайёраси»:
8.40 «Алиса фаройиботлар мамлакатиди». М/ф.
9.55 «Музыка дунёси».
10.15 «Минг бир ривоят».
10.20 «Ҳидоят сари».
10.40 «Чинсен».
11.00 «Онлар мактаби».
11.25 «Шўрданак». Ҳажвий кўрсатув.
11.55 «Ифтихор».
13.10 Серил: «Лола».
13.40 «Бир ўлка-ки...»
14.20 «Оҳанрабо».
15.00 «Ҳаёт манзаралари».
15.10 «Сўнги поезд». Б/ф.
16.40 «Минг бир маслаҳат».
«Болалар сайёраси»:
17.00 «Ўйла, Изла, Топ!»
17.40 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Қорақалпоқ наволари».
18.05 «Саломатлик сирлари».
18.25 Серил: «Умр манзаралари».
19.00 «Анъана».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Ахборот». /рус/.
20.05 Серил: «Денгиздан томчи».
20.35 «Шарқ тароналари».
21.35 «Севги мактаби». Б/ф.
23.15-23.25 Тунги наволар.

Якшанба

5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00, 13.00 «Иқлим».
7.05 Миллий кино: «Очиқ дарс»
7.55 «Тонги наволар».
8.00 «Ахборот».
8.35, 9.35, 11.55, 13.05, 15.35, 17.45, 20.05, 21.40 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Оқуш ҳақида эртақ». М/ф.
9.30 «Конституция оламига саёҳат».
9.40 «Анъана».
10.00 «Саломатлик сирлари».
10.20 «Минг бир ҳунар».
10.35 «Ойдин ҳаёт». Ток-шоу.
11.20 Серил: «Умр манзаралари».
13.10 «КиноТеатр».
13.35 «Пан Тадеуш». Б/ф.
«Болалар сайёраси»:
15.40 «Вук». М/ф.
16.45 «Закват».
17.50 «Ватан пойтахти».
18.20 «Олтин мерос».
18.30 Серил: «Умр манзаралари».
19.05 «Рангин дунё».
19.25, 20.00, 20.55 Эълонлар.
19.30 «Тахлилнома». /рус/.
20.10 Серил: «Денгиздан томчи».
20.40 «Кўнгли кўшиқ истайди».
21.00 «Тахлилнома».
21.45 «Азизим».
22.15 «Бетховен». Б/ф.
24.00 - 00.10 Тунги наволар.

концерти».
17.00 «Кўён оганикида ҳовли тўйи». М/ф.
17.20 «Мулоҳаза учун мавзу».
17.50 «Афиша».
18.05 «Санъатимиз ҳазинасидан».
18.20 «Эгизаклар». Т/с 32-қисм.
19.15 «Истеъдод».
20.25 «Самимият ила».
21.00 «Мафтун».
21.20 Мумтоз наволар.
21.30 «Пойтахт». /рус/.
21.50 «Мысли вслух».
21.55 «Профессионал».
22.10 «Кино SMS со звёздами».
22.15 - 23.45. «Помпеи». Х/ф. 2-қисм.

Якшанба

7.25 Кўрсатувлар тартиби.
7.30, 13.00 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.45 «Эсмeральда». Т/с 38-қисм.
9.15 «Карвонсарой».
9.25 «Ўйларим».
9.30 «Пойтахт».
9.40 Миллий серил: «Бог». Т/с
10.05 «Саргузаштлар ороли».
10.30 «Пойтахт». /рус/.
10.40 «Мысли вслух».
10.45 «Профессионал».
11.00 «Афиша».
11.10 «Нахотки, сен?» Б/ф.
14.00, 16.00, 18.50 «Анонс».
14.05 «Финист-сарлочин». Б/ф.
15.20 «Карвонсарой».
15.30 «Нима бўпти» лақабли бегемот». М/ф.
15.40 «Болаликка қайтиб».
16.05 «Истеъдод».
16.25 «Тошкентда латифа».
16.30 «Тошда ҳам дарахт ўсади». Б/ф. 1-2 қисмлар.
18.55 «Нима учун?»
19.35 «Менинг шахрим».
20.00 «Кинотакдим».
20.25 Мумтоз наволар.
20.30 «Анонс».
20.35 «Мысли вслух».
20.40 «Открытая дверь».
21.10-23.00 «Кино SMS со звёздами»: «Если свекровь монстр».
«Дом у озера».
«Сбежавшая невеста».

Душанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 16.10 «Даврнинг боласи».

Сешанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

Душанба

7.00 «Талқин». 7.30 «Бодрое утро». 8.40 «Малахов +».

Сешанба

7.00 «Хабарлар». 7.25 «Болалар майдончаси». 7.35 «Бодрое утро».

Душанба

22 феврал 07.00, 10.30, 13.50, 17.00, 19.00 Узбек наволари

Сешанба

07.00, 07.40, 08.30, 10.30, 13.10, 17.00, 18.10, 19.00 Узбек наволари

T/c. 9.50, 12.50, 18.50 «UzEX». 9.55, 21.00 «Иқлим».

Чоршанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

YOSHLAR

16.30 «Биология дарси». 16.45 «Кичкинтойлар боғи».

Пайшанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

23.30 «Анжелика». T/c. 00.50 «Юрт тинчлиги».

Жума

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

Шанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

Жума

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

Шанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00, 14.00 «Салом, ёшлар!» 7.30, 13.10, 16.10 «Даврнинг боласи».

«ДАВР». 10.10 «Келақол, баҳор!» 10.15 «Ширинликлар мамлақати».

Якшанба

6.55 Дастурнинг очилиши. 7.00 «Якшанба нонушаси».

SPORT

лий сериал премьераси. 20.20 Футбол. Осиё чемпионлари Лигаси «Ал Айн» (БАА) - «Пахтакор».

Пайшанба

7.00 «Хабарлар». 7.25 «Болалар майдончаси». 7.35 «Бодрое утро».

Шанба

8.00 «Хабарлар». 8.25 «Болалар майдончаси». 8.35 «Бодрое утро».

да. 22.55 Футбол. Лига Европу. 1/16 финала. Прямая трансляция.

Жума

7.00 «Хабарлар». 7.25 «Болалар майдончаси». 7.35 «Бодрое утро».

Шанба

8.00 «Хабарлар». 8.25 «Болалар майдончаси». 8.35 «Бодрое утро».

Жума

07.00, 08.30, 10.30, 13.20, 14.30, 17.00, 18.00, 19.00 Узбек наволари

TV-MARKAZ

Пайшанба

07.00, 07.40, 08.30, 10.30, 13.20, 17.00, 18.10, 19.00, 20.30 Узбек наволари

Чоршанба

07.00, 08.30, 10.30, 13.20, 17.00, 19.00, 20.30 Узбек наволари

Жума

07.00, 08.30, 10.30, 13.20, 14.30, 17.00, 18.00, 19.00 Узбек наволари

Шанба

07.00, 07.40, 13.50, 16.50, 18.10, 20.00 Узбек наволари

фильм 18.00 Prime time (рус) 19.00 «Топ-10»

Якшанба

07.00, 13.30, 17.00, 18.10, 21.00 Узбек наволари

Ўтган асрнинг олтишинчи йилларида у бола эди. Ёш бўлишига қарамай «Гулхан», «Гунча» журналларидаги ажойибу фаройиб шакллар ичига беркитилган сўзларни топишга шу қадар берилиб кетардики, асти қўйверасиз. «Қандай қилиб тузар экан-а? — дея ажабланарди у. — Ечишнинг ўзи шунча мураккаб бўлса, тузиш ундан ҳам қийин бўлса керак?». Ўша шакл-топишмоқлар тагида Саидолим Пирмухаммедов деган ёзув турарди. Бола унга ғойибона ҳавас қилар, тақлидан чизмалар чизиб кўрарди. 7-8 синфларга ўтганида чизмачилик фани ўқитувчиси Эркин Рискуллаевнинг унга алоҳида эътибор қаратиб, меҳр билан таълим бериши боланинг кейинги ҳаёт йўли, таъбир жоиз бўлса, маслагини белгилаб берди. Ҳавас муродга элтар деганларидек, вақт ўтиб, у ўзи ҳавас қилган шакл-топишмоқлар муаллифи сингари элга танилди.

Бў одам не

ТАНИЙСИЗ!

Газета ва журналларни энди-энди ўқий бошлаганимда болаларча шуурим билан бу фаройиб шакли топишмоқларни тушуна олмас, унга катталарнинг соатлаб термулиши энсамни қотирарди. Ниҳоят, бу чизмаларнинг моҳиятини, фақатгина вақт ўтказиш учун чизилмаганини тушундим. Кейинроқ яна шуни билдимки, ҳар бир одам билимини синаб кўриши учун ҳам имкон яратадиган бундай шакл-топишмоқлар инсонни руҳлантириб, билолмай қолган ёки унутган нарсаларини қайта ўрганишга ундар экан.

Энди менда ҳам ўша ҳавасманд боланинг саволи пайдо бўлди: «Наҳотки шунча кўп илм талаб қиладиган шакл-топишмоқлар ортида битта одам турса. Биз жамоа бўлиб жавобини топмасимиздан яна янгиларини тайёрлаб ташлайверса?! Ахир бундайлар тирик энциклопедия-ку!». Шу-шу, менда бундай одамлар билан яқиндан танишиш истаги уйғонган эди. Кун келиб улардан бири билан танишиб, дилдан суҳбат қурдим ва кроссворд — кесишган сўз, чайнворд — занжирсимон уланувчи сўз, сканворд эса Скандинавия номи билан боғлиқ сўз эканини билиб олдим.

Бугунги кунда газетажурналлардаги бошқотирма, кроссворд, сканворд, чайнворду муаммоноларига кўзингиз тушадиган Фозилжон Орипов жуда кўп инсонларга таниш. Аммо ғойибона таниса-да, кўпчилик уни кўрса танимаслиги мумкин. Фозилжон акага ҳавас қилган, танишишга, қандай оилада вояга етганини билишга, ундан бу машақ-

қатли ақл машқини тайёрлаш сирларини ўрганишга қизиқувчилар ҳам кам бўлмаса керак. Шу боис муҳтарам муштарийларимизни Фозилжон Орипов билан яқиндан таништиришга жазм этдим.

У 1950 йил 15 февралда Тошкент шаҳрида таваллуд топган. Болалиги Эски шаҳарнинг Чақар маҳалласида ўтган. 82-, кейинчалик 56-мактабда ўқиган. Табиатан камтар, камсуқум, ювош, кўпинча ўзи билан ўзи бўлиб юрадиган, ўзининг айтишича, касал бўлиб қолса ҳам мактабдан қолмайдиган бола бўлган. Бир сафар мактабга бора олмай қолганида синфдошлари хавотирланиб, дарс тугаши билан ундан хабар олгани келишган экан.

1969 йили Тошкент маданий оқартув техникуми (ҳозирги маданият коллежи)ни қизил диплом билан битириб, имтиёзли равишда Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтининг маданият факултетига ўқишга кирган. 1974 йилда (факултет маданият институтига айлантирилган йили) ўқишни тамомлаган бўлса-да, иш фаолиятини эртароқ — 1970 йилда Чилонзор туманидаги Ҳамид Олимжон номи оммавий кутубхонадан бошлаган. 1974 йилдан Республика марказий кўзи ожизлар кутубхонасида

ишлай бошлаган. 1993 йилдан ҳозирга қадар шу ерда директор ўринбосари лавозимида ишлаб келмоқда. Мана, 37 йилдирки, унинг ишдан ортиб тайёрлаган асарлари матбуотда мунтазам чоп этиб келинади.

Фозилжон аканинг ўзи ҳикоя қилади:

— Серфарзанд оилада улғайдим. Сақиз фарзанд бўлганмиз. Раҳматли отам Иномжон одамохун, китобсевар, маҳаллада эътиборли одам эди. Умри узоқ бўлсин, онам Ҳалимаҳон ҳозир 85 ёшда. Менга ҳар доим: «Сен катта ўғлимсан, укаларингга ҳар томонлама ибрат бўлишинг керак», — деб ўқтиради. Чоп этилган ҳар бир машқимни кўзларига суртади. Бир олам қувончу севинч ёшлари билан дуо қилади. Ўзимнинг оилам ҳам оддий ўзбек оилалари сингари келди-кетди, меҳмондўст. Рафиқам Лобархон ҳамшира. Бир ўғил, икки қизимиз бор. Ўғлимнинг исми Козимжон, қизим Васида тикувчи. Иккинчи қизим Камола эса менинг издошим. Биз

кутубхонадан ташқари уйда ҳам кўпинча сканворду кроссвордларни бирга тайёрлаймиз. У мусаҳҳиҳлик қилади.

Менинг китобга меҳр қўйишимда геолог тоғам Обиджон Азимовнинг хизмати катта. Кутубхоначилик касбини танлашимда эса онамининг жиёни Тохиржон ака йўл-йўриқ кўрсатган. 1970-йилларда кўпгина нашрларга юборган машқларим қайтар, қаттиқ дашном эшитган пайтларим ҳам бўлар, сўзлар русча бўлиши талаб этиларди.

Ниҳоят, 1973 йили «Гулистон» журналида илк бор кроссвордим эълон қилинди. Хурсандлигимнинг чеки йўқ эди. Бунинг учун раҳматли журналист Ваҳоб Рўзиматовдан бир умр миннатдорман. 1992 йили «Топқирларга машқлар» номли тўпламим 15 минг нусхада босилиб чиққанида ҳам оиламиз билан шундай қувонганмиз.

Кроссворд ва унинг асосида ихтиро қилинган топқирлик ўйинлари қарийб юз йилдан буён мухлисларни қизиқтириб, билим ва хотираларини синашда асос бўлиб келмоқда. Кроссворд тузиш кўп билим талаб этади. Бирор соҳа, фан ёки шахсларга тегишли машқлар менга бироз осонроқ туюлади.

Бисотимда 12 жилдли Ўзбекистон миллий энциклопедияси, изоҳли луғатлар, ҳуқуқшунослик, табобат, наботот ва ҳайвонот дунёсига оид қомусий луғатлар бор. Дейлик, табобатга оид бошқотирма тайёрлайдиган бўлсам, идишга ўралиб захар томизаётган рамзий илонни чизиб, сўзларни шунга кўра жойлаштираман. 2001 йили бир ҳисоблаганимда тузган машқларим тўрт минггача эди. Ҳозир ҳисобидан ада-

шиб кетганман. Аммо бу рақамлар ишнинг осонлигини англамайди. Масалан, «Мутафаккир ижодкор» чайнвордини тайёрлаш учун ҳазрат Навоийнинг асарларини кўриб чиқиш баробарида, у ҳақда ёзилган асарларни ҳам ўқишимга тўғри келади. Ёхуд, аллома ижодига доир битта топшириқнома учун Навоийнинг машҳур ғазалларини номма-ном билишим шарт. Бу ишда имло муҳим саналади. Шунинг учун доимо сўз масъулияти елкамдан босиб туради. Яқин кунларда Анвар Мирзаев билан «Кроссворд — ақл машқи» номли тўплам чиқариш ниятидамиз. Менга берилган имкониятдан фойдаланиб, шуни айтишни истардимки, машқларимни чоп этаётган барча вақтли матбуот нашрлари қаторида камтарона ижодимга эътибор қаратган газетангиз тахририятига ҳам миннатдорлигимни билдираман.

Дарҳақиқат, тадқиқотчиларнинг таъкидлашича, кроссворд ечувчиларда хотира тетиклашиб, маълум даражада парижонхотирликнинг олди олинар, энг муҳими, инсонда ўзига ишонч, илмга интилиш, китоб ва манбаларни ўқишга иштиёқ уйғонар экан.

Қарийб 40 йилдан буён ишидан ортиб, ёшларни чуқур билимли, баркамол қилиб тарбиялашдай эзгу ишга камтарона ҳиссасини қўшиб келаётган Фозилжон Орипов яқинда 60 ёшга тўлди. Барча яқинлари қаторида биз ҳам унга оилавий хотиржамлик, фарзандлари камолини кўриб юриш бахтини тилаймиз!

**Абдулатиф
АБДУЛЛАЕВ,
«Ishonch» муҳбири
Икром ҲАСАНОВ
олган суратлар**

— **Ўйинчоқ**
фақат эрмак учун
ўйналмайди, —
дейди профессор
Олга Карабано-
ва. — **Ўйинчоқ**
бола учун дунё-
нинг кичрайти-
рилган кўрини-
шидир.

Ўйинчоқнинг ранги, кўриниши бола руҳиятига таъсир қилади. Кўпчилик болалар унга ўхшашга интилади. Айнан ўйинчоқ орқали бола фикрлашни, одамлар билан муносабатни ўрганади. Демак, ўйинчоқ нафақат овунчоқ, балки боланинг келажигини белгилловчи, унга назар солишга имкон берадиган муҳим воситадир.

Шу нуқтаи назардан Мирзо Улуғбек туманида яшовчи 5 ёшли қизалоқнинг ўйинчоқларини кузатдик. Улар ичида қизчанинг энг яхши кўргани от экан. Иккинчи бир оилада ўсаётган ўғил бола эса самолётларни яхши кўради. Унинг 50 тадан ошиқ «самолёти» бор. Оила аъзолари унга доим ана шу ўйинчоқни совға қилишаркан. Болақайнинг бу қизиқиши отасининг 84-авиация заводида механик бўлиб ишлашига боғлиқ экан.

Сўнгги 10-15 йилда ўйинчоқлар электронлаштирилди, ўзи юрадиган, гапирадиган, турли овоз чиқарадиган, кўриниши кўрқинчли, ҳар хил девлар, махлуқлардан иборат ўйинчоқлар яратилди.

Бундай ўйинчоқлардан баъзи болалар кўрқинчи табиий, лекин нутқи ривожланмаган гўдак бунга айта олмайди. Шу ўринда интернетда келтирилган воқеани эслаш жоиз: Англияда яшайдиган 6 ёшли болага ота-онаси кўрқинчли ўйинчоқлар олиб келишади. Бундай ўйинчоқни ўйнаган бола йиғлоқи, одамларга ҳадиксираб қарайдиган ва ҳатто кескин паст овоз билан гапирадиган бўлиб қолади. Хавотирланган ота-она шифокорга мурожаат қилади. Врач тавсияси билан боланинг хонаси барча кўрқинчли ўйинчоқлардан «тозалангандан» сўнг унинг руҳиятидаги ўзгаришлар йўқолиб, саломатлиги тикланади. Бундан шуни англаш керакки, бола ўйинчоғидаги кўп хислатларни ўзига яқин олади. Шу сабабли ота-оналар болага ўйинчоқ олаётганида жуда эҳтиёт бўлишлари керак.

Ҳақиқий дўст образи

Ўйинчоқ болага ёрдамчи ва руҳий тиргак, овунчоқдир. Айниқса, кўғирчоқ боланинг янги жойга кўчиши, меҳмонга ёки боғчага боришида ёрдамчи бўлади. Кўпинча болалар нотаниш жойга бораётганда кўғирчоғини олиб кетмоқчи бўлишади. Бундай пайтда ота-она унга қаршилиқ қилмаслиги лозим.

Болани ухлатиш жараёнида ҳам сеvimли кўғирчоғи ёки куёнчаси, айиқчаси энг яқин ва айириб бўлмайдиган ҳамроҳи эканлигини унутмаслик керак. У фарзандингизни ухлатишга «ўргатади». Бола уйкуга ётганда ёнидаги кўғирчоғи уни тинчлантиради, бола у билан гаплашиб, унга эртаси айтиб ухлаб қолади.

Ўйинчоқ — ҳақиқий дўст образи. Унинг ёрдамида бола ўртоқлари билан гаплашишни ўрганади. Шунинг учун катталар боланинг сеvimли ўйинчоғига ҳам эҳтиёт билан қараши шарт.

ратга солади, лекин улар энг яхши кўрган ўйинчоғи бўла олмайди. Бундай ўйинчоқ фақат бузилгандагина «ўртоқ»қа айланиши мумкин.

Бола сеvimли ўйинчоғи билан анча вақт ўйнайди, уни кучоқлайди, у билан гаплашади. Шу билан бирга, унга тарбия бериши, ғамхўрлик қилиши мумкин. Бу эса бола учун яхши ҳиссиётни қўзғатади.

Ўйинчоқ табиий материалдан бўлиши шарт.

Ўйинчоқ турлари

Ўйинчоқ танлашда ота-оналар эҳтиёт бўлишлари керак.

Турли мултфилм, замонавий ва тарихий филмларни кўрган болалар унинг қахрамонларига ўхшаган ўйинчоқларни кўтариб юришни хоҳлашади. Ота-оналаридан уни олиб беришни талаб қилишади. Кўпинча, бошланғич синф ўқувчилари ўз кўзи билан кўрмаган сирли жониворлар-

ҳам қандайдир сабаби бордир, бунга аниқлаш лозим. Аммо ўғил боланинг рўмол ўраб юриши, кўғирчоқни ўйнаш унга ёқибди... Бундай ҳолларда болани, албатта, руҳшуносга кўрсатиш керак.

Юмшоқ ўйинчоқлар

Юқорида айтилганидек, бундай ўйинчоқни ўйнаган кичкинтой шикастланмайди. Тадқиқотлар шуни кўрсатдики, тимсоҳ, айиқча, куёнча кучоқлаб катта бўлаётган бола катта бўлганда одамшаванда, дилкаш бўлади. Одамга муҳаббат, раҳмшафқат уларда кўпроқ кузатилади. Бўлажак ижтимоий соҳа вакиллари, журналистлар, тилшунослар шундай ўйинчоқларни яхши кўрган болалар орасидан чиқади.

Аскарчалар

Ўғил болаларнинг сеvimли ўйинчоғи аскарчалардир. Бундай ўйинчоқ билан у соатлаб ўйнаши мумкин, инсон шахсиятининг етук, ҳар томонлама яхши ривожланиши учун аскар ўйинчоқлар зарур.

Конструктор ўйин

Бу ўйинчоқни ўйнаган болалар ўртоқларидан ажралиб туради. Уй ёки машина яшаш учун мўлжалланган қисмлардан иборат ўйинчоқни яхши кўрадиган бола бир ишни охиригача етказиши, сабр-тоқати, пухта ва тиришқоқлиги билан барчага ўрнатқ бўлади. Бу нарсага қизиқмайдиган болага бундай ўйинчоқларни совға қилсангиз, уни йиғма олмайди, кунт, сабр-тоқати етмайди, синфидаги болага илтимос қилади. Лекин бизнинг қахрамонимиз пинагини бузмай соатлаб компьютерда футбол ўйнаш билан вақтини ўтказади.

Конструктор ўйинчоқлар фикрлаш, диққатни жамлаш, мустақил бўлишга ўргатади. Боланинг шундай қобилиятини сезган ота-она, ўқитувчиси интилишини таъқиқламай, унга йўл очиб бериши керак. Албатта, бунга рўёбга ошириш учун анча вақт кетади, лекин аста-секин бу қизиқишни ривожлантириш боланинг келажакда ўзига муносиб касб танлашига ҳам ёрдам беради.

Фарзандингиз ёшлигидан конструктор ўйинчоқлар ўйнаса, келажакда ундан зўр математик, программист ёки меъмор чиқиши аниқ. Лекин бу қизиқишни сўндириб, у ёқмайдиган касбга ундасангиз, бу боланинг руҳан эзилишига олиб келади.

Фавкулодда воқеа

Тўсатдан боланинг яхши кўрган ўйинчоғи йўқолди ёки йиртилди. Бу бола учун катта воқеа. Бундай ҳолларда, албатта, унга ёрдам беришингиз зарур. Болани тинчлантириш ва худди шундай ўйинчоғини топиб бериш лозим. «Йиғлама, янгисини оламан, ўзи ҳам дабдала бўлиб кетувди», — дейишингиз нотўғри. Боланинг ҳаяжони, дардига шерик бўлинг, унга далда беринг. Биринчи «йўқотиш»дан бола қандай хулосага келса, кейинчалик ўртоқлари билан муносабатда бунинг таъсири кузатилади. Буни унутмаслик керак!

Тоҳир ИБРОҲИМОВ,
тиббийёт фанлари доктори,
профессор

Ўйинчоқ эрмак учун ўйналмайди

Кўғирчоқ билан «суҳбат»

Боланинг сеvimли ўйинчоғи турлича: қизчалар, ҳайвонлар, фигуралар бўлиши мумкин. Бунда айниқса, юмшоқ ўйинчоқларни бирга олиб юриш, ашула айтиб ухлатиш, плёнкага ўраш энгиллик туғдиради.

Ёдингизда бўлсин, боланинг сеvimли кўғирчоғи сизга ҳам «ёрдамчи» бўлиши мумкин. Унинг кўғирчоқ билан ўйнашини кузатсангиз, ўзингизнинг хатоларингизни тезда билиб оласиз. Болани ташвишга солган нарса ҳақида ҳам тасаввурга эга бўласиз. Фақат боланинг ўз кўғирчоғига нима дейганини яхшилаб эшитиб олинг!

Ёдда тутинг!

Ўйинчоқ танлашда куйидаги кўрсатмаларга аҳамият беринг: боланинг ўйинчоғи оддий, яхлиси, ашула айтмайдиган, юрмайдиган, ўйинга тушмайдиган бўлгани маъқул. Мураккаб ўйинчоқлар болани қизиқтиради, ҳай-

ни ёқтириб, улар ҳақида китоблар ўқийди, расмини чизади. Бундай бола зийраклиги, дарсларни осон ўзлаштириши билан ажралиб туради.

«Диназавршунос» бўлажак тадқиқотчи эканига ишонмайсизми? Бундай болалар кейинчалик аниқ фанлар — биология, химия, физика, зоологияни чуқурроқ ўрганишга ҳаракат қилишади. Текширишлар шуни кўрсатадики, бундай болалардан олимлар, профессорлар етишиб чиқади.

Руҳшуносга боринг

Қиз ёки ўғил бола қарама-қарши жинс вакиллари ўйнайдиган ўйинчоқларга қизиқса-чи? Айтайлик, кўғирчоқни яхши кўрадиган ўғил болалар ҳам учраб туради. Кўғирчоқ кўтариб юрган бола эртаси ким бўлади? Ёки яна бир жумбоқ: қиз боланинг милиционер, аскар, ҳайдовчи бўлиши орзу қилиши кам учрайди, лекин ҳаётда бундай касбда ишлайдиган қизларни кўрганмиз. Балки мазкур вазиятнинг

Истеъдоднинг НОДИР ТИМСОЛИ

Бадиий адабиёт ва дарсликлар орқали Алишер Навоийнинг маънавий мероси, улкан ишларидан бир қадар божабармиз ва бундан фахрланамиз. Мутафаккир ҳаёти ва ижоди ҳақида кўплаб илмий, бадиий асарлар яратилган.

Яқинда Ойбекнинг «Навоий» романини кўлга олдим. Гарчи уни бир неча йил аввал иштиёқ билан ўқиган бўлсамда, китобдаги образларни яна кўз олдимда жонлантиргим келди ва варақлай бошладим...

Иккинчи жаҳон уруши даврида ёзилганига қарамай асарда истеъдоднинг мукаммал ифодасини кўриш мумкин. Бу, албатта, адабнинг кўп йиллик заҳматли меҳнатининг меваси. У «Навоий» романини қандай ёздим? мақолада таъкидлаганидек: «Навоий шеърини ва Навоий образи ҳаммиса кучли бир қўёш каби кўнглимни тортар эди. Ўз асарларимда шоир Навоий образини яратишга зўр майл, орзу, истагим бор эди». Эзгу мақсад аввалида «Навоий» достони гунчалаган бўлса, кейинчалик йирик асар — «Навоий» романи дунёга келди. Шоирнинг ҳам ижодкор, ҳам инсон сифатидаги камолоти, теурийлар давлатини инкирозга етаклаган тахт талашини замонида очкўз амалпарастларни тийиш, бир сўз билан айтганда, халқ манфаати йўлидаги изтироблар, қийинчиликларга қарамай тенгсиз асарларни ярата олгани, хуллас, шоир шахсининг бор фазилати билан акс эттирилиши...

Биргина асарда Навоийни қамраб олиш қийин. Аммо, шунга журъат этиб, кўлга қалам олишнинг ўзи буюк истеъдод ва ўша даврга нисбатан оладиган бўлсак, жасоратдан дарак беради. Ижодкорнинг қахрамон қиёфасини ярата олиш фантазиясини олайлик. Мутафаккирнинг ижодий кайфияти, вазминлиги, адолатсизликларга қарши мардонавор кураша олиши шундай тасвирланади:

«Навоий ўттиздан ошмаган бўлса ҳам ёши улуглардек кўринади. Қомати ўртадан баянд, ингичка, лекин гавдаси пишиқ, бармоқлари узун ва нафис; қора ва қисқа соқолли, хушбичим мийиқлари текис ва силлиқ; ёноқлари чиқикрок; кенгина юзида доимий тафаккурнинг асил маъноси, маънавий қудрат ва енгил, гўзаллаштирувчи бир ҳорғинлик жилваланади. Қабарикроқ қовоқлари остидаги қийғоч кўзларида гўё тафаккур ва хаёл билан бирга қандайдир ирода кучи ифодаланади».

Портрет яратилишида ўша давр тарихчиларининг асарларидан унумли фойдаланилгани шубҳасиз. Аммо, Ойбекка хос бадиий тил билан шоир

қиёфасининг мусаввирона чизилиши ижодкорнинг бошқа асарларидаги қахрамонларга ҳам тааллуқли.

Асарни ўқиш давомида қанчадан-қанча ташвиш орасида ҳам бир нафас ижод қилишдан тўхтамаган, ижодкор сифатидаги туйғуларини исроф қилмай тунларни тонгга улаб, «Хазойинул-маоний», «Хамса» ва яна кўплаб йирик асарлар яратган чинакам даҳо шоир кўз олдимизга келади:

«Қалам равон югуради. Сўзлар шеърнинг олтин ипига эркин терилади. Мисраларда сўзлар гавҳар каби ёнади, янги ранглар, янги жилвалар билан порлайди. Шоир ўз отабобоси тилининг содда ва тоза гўзаллигини чуқур сезиб қувонади. Мана, мисралар қоғоз бетини тўлдирди. Она тилида шеърнинг янги бир гулдасини боғлади...».

Шу ўринда яна бир нарса эътиборингизни тортади. Биласизки, Навоий замонида Хиротда, умуман, Марказий Осиёда бошқа фанлар қатори адабиётга жуда катта меҳр-муҳаббат бўлган. Давр таъкирлашунослари қолдирган асарларга кўра, саноқсиз шоирлар қизгин ижод қилишган. Соҳасидан қатъи назар, шеърятга ўзгача меҳр билан қарашган. Асар давомидаги бевосита мутафаккир бошчилигида ўтказилган мажлислар, унда Хиротнинг казо-казо шоир, олим ва арбобларининг иштиёқ билан қатнашиши, баҳс-мунозаралар асносида истеъдоднинг шаклланиши, умуман, ўша давр адабий муҳити жонланади.

Навоий мусика, мусаввирлик, наққошлик, ҳаттотликдан яхшигина хабардор бўлгани, уларга ҳурмат билан қарагани сабаб илм ва ҳунар аҳлини кўллаб-қувватлаган. Жумладан, романдаги Султонмурод ва шоир ҳомийлигида камол топган бошқа кўплаб тарихий шахслар фаолияти ўқувчида катта таассурот қолдиради. Шунингдек, Навоийнинг яқин дўстлари Саййид Ҳасан Ардашер, Паҳлавон Маҳмуд ва Абдурахмон Жомий билан ўзаро муносабатлари, бир-бирига нисбатан меҳр-муҳаббати жуда чиройли лавҳаларда баён этилганки, завқланмай иложимиз йўқ.

Асарда Навоий ва Бойқаронинг мураккаб муносабатларига ҳам кенг ўрин берилади. Ҳукмронликнинг дабдабали ҳаёти, амалпараст амалдорларнинг таъсирида ўзаро муносабатларда совуқлик сезилса-да, дўстлик риштаси икки томондан ҳам юксак қадрланади. Бойқаронинг Навоийга нисбатан илиқ ва самимий муносабати амалдорларнинг ғашига тегар эди.

Тарихдан маълумки, ҳукмдорлик осон эмас. Мансаб ва бойлик атрофида кўпинча бойликка интилиш, манфаатпарастлик авж олади. Шунга қарамай, Бойқаро Навоийни асраб-авайлашга, маслаҳатларини олишга, ижодини юксак қадрлашга интилиши ҳам ушбу дўстликнинг қудратидан далолатдир.

Шу билан бирга, асарда Жомий ва Навоийнинг соф, самимий дўстлиги чиройли ифодаланади. Навоий Жомийни кўп йўқлайди. Айниқса, давлат юмушларидан толиққан чоғлари Жомийнинг ғариб кулбасига борар, гўзал суҳбатлар уюштирилар эди. Дийдор лавҳаларини ўқиркансиз, Ойбек ўзаро дўстликни шундай таърифлайди:

«Бу икки шоир, ёш фарқига қарамай, тарихнинг эгиз фарзандлари эди. Шахсиятларидаги маънавий кучларнинг бойлиги уларни узилмас, тебранмас дўстлик билан боғлаган. Навоий ўз отаси тенгли Жомийни дарёйи илми, порлоқ шеъри, олийжаноб, соф қалби учун ёшлиқдан ихлос билан севади, устод каби ҳурмат қилади. Жомий ҳам Навоийни айна фазилатлари учун севади...». Яъни Жомий туркий тилининг жозибасини ҳис этиб, ажиб гулдаста яратган; қобилияти билан ҳаммани лол этиб, икки тилли шоир сифатида тан олинган дўсти билан фахрланиши акс этади.

Гарчи асар шоирнинг навқиронлик даври — Ҳусайн Бойқаронинг тахтга чиқишидан бошланган бўлса-да, кези келганда адиб болалик хотираларига қайтади. Адабиётга меҳр уйғониш, улуг сиймолар билан учрашувлар, Фаридиддин Атторнинг «Мантиқут-тайр» асарини мутолаа қилган дамларни иштиёқ билан хотирлайди. Айниқса, Навоийнинг устоз Лутфий билан учрашуви лаҳзалари жуда гўзал тасвирланади. Ҳаяжон ва ҳадик ичида Алишернинг ийманибгина шеърларидан ўқиб бериши,

«Оразин ёлғоч кўзимдан сочилур
ҳар лаҳза ёш,
Бўйла ким пайдо бўлур юлдуз,
ниҳон бўлғоч кўёш...»

газалига нисбатан устознинг қутилмаган эътирофи пайтидаги ҳаяжон ўқувчига ҳам ўтади: «Алишер камтарлик қилиб, шеърнинг қусурини кўрсатишни сўрайди. Лутфий, худди ўз тенги ва эҳтиромга сазовор бир зотга эътиқодини уқтирган каби жўшиб гапиради: «Қасам тангригаким, агар имкон бўлса эди, мен ўзимнинг форсий ва туркийда айтган ўн икки минг байтимни шу газалга алмашар эдим, ҳам айна замонда ўзимни улуг мақсадга эришган деб ҳисоблар эдим!».

Улкан истак ва тинимсиз изланишлар беиз кетмади. Ойбек ижодининг гултожи — «Навоий» романи ярим асрки, ўқувчиларни беш аср ортга етаклайди. Шоир етакчилигидаги Хирот адабий муҳити билан сеҳрлаб қўяди. Навоий нафасини туйгандек, улкан мероснинг ўз-ўзидан пайдо бўлиб қолганини ҳис этгандек бўласиз. Шунда беҳтиёр филология фанлари доктори Наим Каримовнинг қуйидаги эътирофи ёдимизга тушади: «Эҳтимол, парвардигор Навоийни — бу буюк даҳони ордан беш юз йил ўтгач, янгитдан кашф этиб, ўзбек халқига ва умумжаҳон маданиятига барҳаёт инсондек қайтариш учун Ойбекни ижод этгандир».

Акмаль ТОШЕВ

Муаллиф ҳақида

Жаҳонгир ИСМОИЛОВ 1952 йилда Навоий вилоятининг Қизилтепа туманида туғилган. ТошДУ (ҳозирги Ўзбекистон Миллий университети)нинг журналистика факултетини тугатган. «Бухоронома» ҳамда «Бухарский вестник» вилоят газеталари бош муҳаррири, жамоатчилик асосида эса Ўзбекистон журналистлари вазифаларида ишламоқда.

Турли йилларда «Юрт меҳри», «Соғинч» номли шеърини ва «Туташ тақдирлар» (очерклар), «Машинасини ўғирлатган домла», «Бу ёғи қандоқ бўларкин?», «Сўнгги манзил», «Тошбой ГАИ ҳангомалари» номли насрий китоблари чоп этилган.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист» фахрий унвони (2002 й.), Ўзбекистон Республикаси халқ таълими аълочиси нишони (2001 й.) билан тақдирланган. Унга «Олтин қалам» Миллий мукофоти учун III Халқаро танловида (2008 й.) матбуот номинацияси бўйича биринчи ўрин берилган.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

Огоҳликка давбат

Югурамиз, еламиз тинмай,
Қиёс йўқдир замон шахтига
Гоҳ тегамиз билибми, билмай,
Табиатнинг табиатиға.

Ўтинаман!
Бўлайлик огоҳ,
Ҳар ким билсин ўрни, ҳаддини.
Чидаш душвор бузсак баногоҳ,
Табиатнинг табиатини.

***

Оламни ўзича англайди ҳар ким,
Ҳар ким тасавури бағридан қарар.
Унинг оғушида менинг борлигим,
Сенинг йўқлигингдан на наф, на зарар.

Биз бўлмаган билан, ҳаёт азалий —
Ўз измида давом этаверади.
Унда бирорта зот эмас абадий,
Келади, яшайди, кетаверади.

Фурсатни бой бергач етамиз англаб,
Ортиқча ғам, ташвиш чекканизми.
Унутиб қўямиз кўпинча, ажаб,
Заррадай омонат эканизми.

Сақкизликлар

Бунча оғритасан ўксик кўнглимни,
Шундай ҳам дунёга сиғмайди дардим.
Юксак тоғлар рамзи эрур сабримнинг,
Айтган билан жонга оро кирар ким?!

Битта ширин сўздан кўксим бўлар тоғ,
Ранжитсанг, юракка санчилар нина.
Кўлингдан келмаса кўнглимни олмоқ,
Ўтинчим, беҳуда озор ҳам берма.

***

Беради ҳар кимнинг кўнглига қараб,
Ниятинг пок эса омад қулади.
Қизик, бирон қўллаб елка тутганда,
Биров оёғингдан чалмоқ бўлади.

Қамолга етади бедор ўтганлар,
Фақат бир мантиқни унутма, одам:
Кўпайгани сари елка тутганлар,
Ортади оёқдан олгучилар ҳам.

***

Чин дўст қоқилган пайт узатади қўл,
Чин дўст ёлғизлатиб қўймас ҳеч қачон.
Кел, Сен менинг суянч, мададкорим бўл,
Толиққан руҳимга бағишла дармон.

Кўёш ҳовиридан музлар эрийди,
Нуридан ёришар зулмат ҳам ҳатто.
Келсанг, ташвиш, дардлар дилдан арийди,
Келмасанг, ёлғизлик этади адо.

Жаҳонгир ИСМОИЛОВ

Инсонларнинг қизиқиш ва савияси турлича бўлиб, кимдир сериал кўришни хуш кўрса, биров ахборот дастурларини кузатиб боришга эътибор қаратади. Кузатишларга қараганда ҳатто умуман телевизор кўришга вақт ажратолмайдиган инсонлар ҳам бор экан.

Сериал ва савия

Аҳолининг асосий қатлами дам олиш кунларини ва бўш вақтини телевизорсиз тасаввур қилолмаслигини алоҳида таъкидлаганига сўровномаларда гувоҳ бўлганмиз. Айниқса, қишда теледастурларда кетма-кет намоёиш этилаётган сериаллар уй бекаларига жуда ёқади. Бироқ иш билан банд бўлган турли соҳа ходимлари орасида ҳам сериал мухлислари кўп экан.

Карисларнинг «Шерюрак» сериалини кўпчилик ҳаяжон билан кузатди. «Шерюрак» сингари тарихий сериалларнинг савияси ҳақида эътирозли фикрларнинг йўқлиги эҳтимол филм ижодкорларининг ютуғидир. Бироқ «Жассига ўхшаши йўқ» сингари қарийб икки йилдан бери поёнига етмаётган, ҳаёт ҳақиқатидан йироқ сериалларни томоша қилиш шартмикан? Сериалларга бўлган бу қадар кучли қизиқишни яхши ёки ёмон дейиш фикридан йироқмиз. Энг муҳими, олтинга тенг вақтимизни беҳуда сарфлаб қўймаймизми? Кимдир истамасангиз кўрманг, ҳеч ким сизни мажбур қилаётгани йўқ дея эътироз билдириши

мумкин. Тўғри, бу ҳар кимнинг шахсий иши. Бироқ ҳар биримиз томошабин сифатида ўз савиямизни белгилаб олишимиз мақсадга мувофиқдир. Вақтимизга ачинайлик.

Кейинги пайтларда телевидениеда миллий сериалларимиз ҳам кўплаб намоёиш этилаётгани қувонарли ҳол. Лекин асарда маълум бир гоё, қаҳрамонга хос характер, ўзига хос фалсафа бўлмас экан, уни мукамал деб бўлмайди. Назаримда, аксарият сериалларимизда шу нарса етишмаяпти. Бугун кўрган қаҳрамонимиз эртасигаёқ эсдан чиқиб кетаяпти.

Яқинда «Ёшлар» телерадиоканали орқали «Қалдирғочлар яна қайтади» номли янги миллий сериал намоёиш этилди. Сериалга ишланган куй ва кўшиқ эътиборимни тортди ва беихтиёр уни кузатдим. Сценарий муаллифи ёзувчи Шойим Бўтаев экан. Бу ёзувчининг «Бог» телесериалини ҳам

кузатганман. Характер яратилгандаги маҳорат, асардаги ўзига хос услуб эътиборимни тортган эди.

Ёзувчининг кўплаб роман ва ҳикояларини ўқиганимда ҳам бунга гувоҳ бўлганман. Шу боис «Қалдирғочлар яна қайтади»ни қизиқиб кузата бошладим. Қишлоқ одамлари ва шахарликлар орасидаги тафовутни ёзувчи ишонарли талқин этибди.

Хулоса қилиб айтганда, кўришга кетган вақтимизга ачинмайдиган сериалларимиз кўпайсин.

Сайёра ШОДИЕВА,
«Ishonch» муҳбири

«Шерюрак»дан юрак чиқиб кетди-ку...

Авваллари телевизор билан унчалик ишим бўлмасди. Аммо, уй бекаси бўлиб қолгач, ойнаи жаҳонда берилатган кўрсатувларни кўриб, ўзимча хулоса чиқарадиган бўлдим.

Энг қизиғи, телевизорнинг бир каналида айтилган гапга иккинчи канал ҳеч эътибор бермайди. Кўрсатувларда болалар учун сериал кўриш зарарли деб айтилганига кўп гувоҳ бўлдим. Аммо сериаллар тинимсиз қўйиб борилмоқда.

Биргина мисол, «Шерюрак» сериали, адашмасам, ёз ойларида бошланган эди, яқиндагина тугади. Бу сериалдан кимга қандай наф бор экан-а! Бир тарафдан ўзга миллат, дини-этиқоди бошқа, устига-устак тарихий филм бўлса! Яна бир жиҳати шуки, актёрларнинг сохта овозлар билан дубляжни «қойиллатаётганини» кўриб, асабингиз бузилиб кетади.

Ўтган йилларда қўйилган «Денгиз ҳукмдори», «Шаҳзоданинг кўшиғи», «Жумонг» сингари сериалларни кўриб болаларимиз бир-бирларини майиб қилишгача боришганди. Ўшанда ҳам катта олимлар бу филмларни танқид қилишганди. Бироқ телевизорда бундай сериаллар намоёиши тўхтатилмаяпти.

Телевизор фақат кўнгил очиш учун хизмат қилдими? Илгари илмий кўрсатувлар, «Ўзбек тилини ўрганамиз» ёки «Сирли сандиқ» сингари болалар тафаккурини чархлашга хизмат қиладиган кўрсатувлар берилар эди. Энди-чи?! Телеэкран фақат сериал, бировга фойдаси тегмайдиган филмлардан ортмаяпти. Энг ёмони, оила даврасида телевизор кўриш тобора қийинлашиб бормоқда. Ахир, биз билан болалар ҳам телевизор кўради-ку, шуни ёдда тутайлик!

Ф.МИНГБОВА,
Фаргона вилояти

Тараққиёт ва... таназзул

Техника тараққий этаётгани сари жамиятга кўпроқ имкониятларни тақдим этмоқда. Бир замонлар кишилар узок манзилдаги юмушларини битириш ёки яқинларига соғинчини изҳор этиш учун мактуб ёзишган ва бир неча кунлардан сўнггина бир-бирлари билан хабарлашган. Бугун ҳаётимизни нанотехнологияларсиз тасаввур этиш қийин. Улар орқали узогимиз яқин, оғиримиз енгил бўлаётгани одатий ҳолга айланган.

Кунларнинг бирида...

Айни кўш ботар маҳали. Кундалик ташвишлардан ҳориган кишилар транспорт кутиб туришибди. Бекатга келиб тўхтаган трамвайга чиқаётганлар катталарга ҳурматсизлик қилиб, уларни туртиб ўтаётган икки йигитнинг ҳаракатидан асабийлашди. Жамоат ичида сигарет тутунини пуркаётган йигитлар қайсидир мактаб ёки коллеж ўқувчилари бўлса керак. Бу ҳам етмагандек, улардан бири трамвайга чиқиши билан телефонидоғи аллақандай ёқимсиз мусиқани қўйиб олди. Фализ қофиялар билан куйга солинган беҳаё сўзлар атрофдагиларнинг гашини келтирган сари йигитларнинг кайфияти кўтариларди. Шу пайт чипчачи уларга яқинлашди. Аммо у негадир, фарзанди қатори бўлган йигитларга бир оғиз сўз демай ўз ишида давом этди. Хайриятки, йигитлар бир бекат юриб тушиб қолишди. Трамвай эса воқеага гувоҳ бўлиб, бирор сўз айтишга ийманган ёки бепарво бўлган кишиларни чайқалтириб, йўлида давом этди...

Психологларнинг таъкидлашича, мобил телефонига ҳаддан ташқари берил-

ган бола ундан ажралишни тасаввур ҳам қилолмайди. Онгнинг айнан бир нуқтага қаттиқ эътибори ўша нарсага боғланиб қолишга сабаб бўлади ва радиация таъсирида бола жиззаки, тушқун, лоқайд бўлиб қолади. Интернет кафеларида ҳатто ўсмирлар ҳам мобил телефонига мусиқа, клип ва ўйинлар билан бир қаторда ваҳшийлик, беҳаёликни тарғиб этувчи видеороликларни ёзиб олаётгани салбий оқибатларни келтириб чиқармаслигига ким кафолат бера олади?!

Ҳозир Германияда 6 ёшдан 13 ёшгача бўлган ҳар бешта боладан биттаси мобил телефонига эга. Англия, Франция, Испания, Бангладешда эса мобил телефонидан фойдаланишда ёш билан боғлиқ чекловлар мавжуд. Мобил телефони орқали кириб келаётган ёт гоёлардан фарзандларимизни ҳимоя қилиб, ундан нотўғри фойдаланишнинг олдини олишимиз лозим. Ҳам жисмонан, ҳам маънан соғлом инсонгина миллат бойлиги саналади.

Абдулазиз РУСТАМОВ

Ҳа, замонамиз гоёт тараққий этиб бормоқда. Каёққа қараманг одамларнинг уяли телефонда гаплашиб кетаётганини кўрасиз. Ҳатто эр-хотинлар телефон орқали жанжал қиладиган бўлиб қолишган. Яқинда бир ёш йигит маршрутқада телефон орқали хотини билан айтишиб қолди:

— Менга қара! Агар айтганимни қилмасанг, уйга борсам суягингни майда-майда қиламан! Сен мен билан ҳазиллашма! Учир дейман! Учир! Йигит хотинининг жим бўлмаслигига кўзи етдим, ўзи алоқани узди. Аммо телефон ўлгурам яна жиринглаб қолди:

— Ҳа, яна нима дейсан? Йўқ, мен айтгандай қиласан!

— Телефонимни қайтариб беринг! — деди анча ўзига келиб қолган йигит. Бироқ узатган қўли ҳавода муаллақ қолди.

Йўловчилардан бир амаки телефонни оларкан, руҳсатсиз рақам тера бошлади? — Алё! Қизим, бу мен, дадангман! Бировнинг телефони бу! Эрталаб носқовоғим-

«Телефонни ўчир»

Қани қилмай кўр-чи! Уйга борсам гўштингни қиймалайман! Учир дедим! Учирасанми-йўқми?!

Ёшгина эр-хотиннинг бу гаройиб жанжалини кузатиб турган онахонлардан бири йигитнинг кифтига қоқди:

— Болажоним, эр киши хотини билан шунақа гаплашадими?! Беринг менга телефонингни!

Асабийлашган йигит унга талмовсираб қаради-да, телефонини узатди.

— Она қизим, — деди жувон кулоғига тақалган соткадан келаётган ўткир товушдан чўчиб тушганча.

— Она қизим, бу менман, онангиз тенги аёлман! Йўқ, эрингизни танимайманам! Энди-и, эркак одамни кўпчилик олдида бунақа хуноб қилиш керак эмас-да! Нима бўлди, қизим?! Майли, рўзғорда паст-баланд гаплар ҳамisha бўлиб туради. Айланиб кетай!

ни олишни унутибман. Баландроққа олиб қўй. Невараларимнинг қўлига тушса, ичидагисини тўкиб-пўкиб ташлашмасин тагин! Товуқларни чиқарманглар, помидорларни чўқилаб ташлайди. Телефондаям кўп гаплашманглар, ойига фалон пулдан кетаяпти! Буқага сув бериш эсингдан чиқмасин! Кун иссиқ! Яна почтага чиқиб пенсия қачон келишини суриштиринглар. Бўлди, телефон бировникиди, эгаси сўраяпти! Ия, яна узилиб қолди-ю! Пули тугади-ёв! Ё уй телефонимизники тугадимикан?! Манг телефонингизни, раҳмат!

Қўл телефонини қайтариб олган йигит шоша-пиша уни кўздан кечириб турганда, телефон яна жиринглади:

— Нима дейсан? Айтишди-ю, машина ичидамиз деб! Гапни кўпайтирма! Нима қилолардинг? Ҳой, эсон-омон уйга борволай, суякларингни мажак-мажак қиламан! Учир дедим! Учир!

Ҳа, ҳаётимиз жуда тараққий этиб бормоқда, азизлар.

Оллоёр БЕГАЛИЕВ

Бадий гимнастика

ваффақиятли ўтишига аминмиз.

Шу ўринда озгина лирик чекиниш. Гимнастиканинг энг нафис тури — бадий гимнастика билан шуғулланаётган спортчиларимизнинг халқаро микёсдаги кўрсаткичлари ўсиб бораётгани мухлису мутахассисларни хушнуд этаётди. 2009 йили Осиё чемпионатида юртдошларимиз жамоавий баҳсларда учинчи ўринни эгаллади. Уяна Трофи-

да дастлабки погонани эгаллаган гимнастикачилар ҳамда гуруҳ беллашувларида голиб чиққан жамоага берилади.

Осиё гимнастикачиларининг чиқишлари Халқаро гимнастика федерациясининг Бадий гимнастика бўйича техник кўмитаси аъзоси, чемпионат бош ҳаками Ноха Абу Шабон (Миср) раҳбарлигида ўн бир мамлакатнинг йигирмадан ортиқ ҳаками томонидан баҳоланади. Қоидага кўра, ҳар бир спортчининг чиқиши тўрттадан ҳақамдан иборат учта бригада — жами ўн икки киши томонидан уч йўналиш — ижро маҳорати, артистизм ва машқнинг мураккаблиги бўйича баҳолаб

Айнан шу боис мазкур мусобақага мезбонлик қилиш ҳуқуқини қўлга кириштириш учун Япония, Хитой, Таиланд каби бадий гимнастика

ривожланган қатор давлатлар ҳам ўзаро рақобатлашди. Охир оқибат, юртимизнинг нуфузли спорт анжуманларини юқори савияда ўтказиш борасидаги бой тажрибаси ва имкониятларини ҳисобга олиб, мазкур чемпионатни Тошкентда ўтказишга қарор қилинди.

16 феврал куни «Универсал» спорт саройи бадий гимнастика бўйича Осиё чемпионатининг тантанали очилиш маросими муносабати билан ҳар қачонгидан гавжум бўлди.

Чорлов садолари остида майдонга чемпионат иштирокчилари — Ўзбекистон, Жанубий Корея, Япония, Хитой, Сингапур, Малайзия, Таиланд, Сурия, Қозоғистон ҳамда Қирғизистон терма жамоа вакиллари кириб келди.

Ўзбекистон гимнастика федерацияси президенти Лола Каримова мусобақани очиб деб эълон қилди.

— Ўзбекистон дунёнинг спорт марказларидан бири сифатида эътироф этилиши бежиз эмас, — деди Осиё гимнастика уюшмаси президенти Раҳмон ал-Шаҳрий (Қатар). — Халқаро ҳамжамият Ўзбекистонда кўплаб соҳалар сингари спортни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган иш-хотлардан яхши хабардор. Ўзбекистонда ҳар қандай йирик тадбирни юқори савияда ташкил этиш учун етарли шарт-шароит яратилганини яхши билганимиз учун ҳам бадий гимнастика бўйича Осиё чемпионатининг му-

Осиё гўзаллари ТОШКЕНТДА

мова шахсий биринчиликда бир жупт бронза медални қўлга киритди. Умидли спортчимиз Японияда бўлиб ўтган жаҳон чемпионатида муваффақиятли иштирок этиб, энг кучли ўн икки нафар гимнастикачи сафидан жой олди.

Тўрт кун мобайнида давом этадиган Осиё чемпионатида Сарвина Холиқова, Азиза Мамажонова ва Хусниябону Фуломова шахсий биринчилик баҳсларида, Зарина Қурбонова, Луиза Фаниева, Вероника Угай, Олга Кирякова эса гуруҳ беллашувларида юртимиз шарафини ҳимоя қиладди.

Мазкур турнир қатнашчилари яккалик ва гуруҳ баҳсларида арғамчи, халқа, тўп, булава, тасмада машқ бажариш ҳамда кўпкураш бўйича ўзаро беллашади. Сингапурда бўлиб ўтадиган ёшлар Олимпиадаси йўлланмалари кўпкураш бўйича яккаликлар ўртаси-

борилади. Спортчилар максимал даражада — ўттиз балл олиш учун кураш олиб боришади.

Осиё чемпионатининг тантанали очилиш маросими катта концерт дастури билан якунланди.

Мусобақанинг тантанали очилиш маросимида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш. Мирзиёев иштирок этди.

Нарзулла МАХАМОВ,
«Ishonch» мухбири

Хушхабар Ўзбек қизлари Осиё чемпиони

Пойтахтимиздаги «Универсал» спорт саройида бадий гимнастика бўйича ўтказилаётган Осиё чемпионатида Ўзбекистон терма жамоаси жамоавий беллашувлар бўйича дастлабки олтин медални қўлга киритди.

Мусобақа қоидасига биноан жамоавий беллашувлар голиб ва совриндорлари ҳар бир жамоадан яккаликлар ўртасида кўпкураш баҳсларида қатнашган уч нафардан спортчининг арғамчи, халқа, тўп ва булавада бажарган композицияларда тўплаган баллари бўйича аниқланади.

Унга кўра, икки кун давом этган баҳсларда Ўзбекистон терма жамоаси аъзолари — Азиза Мамажонова, Сарвина Холиқова ҳамда Хусниябону Фуломова гимнастиканинг тўртта предметда бажарилган машқлар бўйича энг юқори натижани қайд этиб, биринчи ўринни эгаллади.

Ҳамюртларимизга Осиё чемпионатининг олтин медалини Осиё гимнастика уюшмаси президенти Раҳмон Ал-Шаҳрий топширди.

Спортчиларимиз шарафига давлатимиз байроғи кўтарилиб, мадҳиямиз янгради.

— Бизни қўллаб-қувватлаб турган мухлису мутахассислар ишончини оқлаганимиздан бахтиёрмиз, — деди А.Мамажонова. — Яккаликлар ўртасидаги беллашувларда ҳам юқори ўринлар ва Сингапур Олимпиадаси йўлланмалари учун курашни давом эттирамиз.

Осиё чемпионатининг кумуш медали Юлия Кизима, Юлия Семёнова ҳамда Камила Такеевадан иборат Қозоғистон терма жамоасига топширилди. Хитой терма жамоаси вакиллари — Жанг Ювей, Ван Мангин ва Юн Ли бронза медални қўлга киритди.

Зоҳир ТОШҲҲАЕВ,
Байрам АЙТМУРОДОВ,
ЎзА мухбирлари

«ПАХТАКОР» ДА ЯНГИЛАР

«Пахтакор» стадионининг анжуманлар залида жамоага қўшилган янги футболчилар — Асқар Жадигеров, Муқим Тошматов, Артур Геворкян ва Милорад Янушлар иштирокида матбуот анжумани ўтказилди.

Тадбирда футболчилар журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтаришди. Шундан сўнг, улар янги либосларини қабул қилиб олишди. Унга кўра, 2010 йилги мавсумда Жадигеров 11, Януш 9, Тошматов 15, Геворкян 17 рақамли либосларда майдонда ҳаракат қиладди.

«Бунёдкор»да янги ўйинчилар

«Бунёдкор» жамоаси таркибига бу йил жалб этилган футболчилар тўртлиги омма эътиборига ҳавола этилди.

«Жар» стадиони анжуманлар залида ташкил этилган ушбу тадбирнинг биринчи ва иккинчи қисмларида клубнинг янги спорт директори Муродилла Алимбаев, футболчилар Анзур Исмоилов, Александр Ковалёв, Денилсон ва Стевица Ристич қатнашди.

Дастлаб журналистлар билан учрашувга химоячилар — Анзур Исмоилов билан Александр Ковалёв ташриф буюрди. Шундан сўнг, янги «қалдирғочлар» «Бунёдкор»да тўп сурадиган ўз рақамларига эга бўлишди. Уларга футболчиларни «Бунёдкор» Кузатув кенгаши раси Таваккал Исмоилов топширди. А.Исмоилов «Бунёдкор»да ҳам ўз жонажон рақами — 24 га эга бўлди. А.Ковалёв эса 31-рақамни олди.

«Похан Стилерз» сафида 2009 йилги Осиё Чемпионлар лигаси голиблари — ҳужумчилар Денилсон ва Стевица Ристич тақдирот маросимининг иккинчи қисми қахрамонларига айланишди. Улар 11 ва 5-рақамлар соҳиблари бўлишди.

Мини-футбол

Ўзбекистон мини-футбол терма жамоаси Осиё чемпионатида муносиб тайёргарлик кўриш мақсадида, шу йилнинг 26 феврал - 2 март кунлари Қозоғистоннинг Алмати шаҳрида ўқув-машғулот йиғинини ўтказди. Йиғин да-

Чемпионатга тайёргарлик

вомида Сапо шогирдлари 2 та ўртоқлик учрашувини ўтказишни режалаштирган. Вакилларимизга қарши Қозоғистоннинг «Қайрат» ва Қирғизистон терма жамоалари майдонга тушади. Термаимиз Қозоғистонга йўл олгунга қадар 21 февралдан бошлаб Тошкентда йиғинни бошлайди.

Сержио Сапо шогирдлари кейинги йиғинни 13-21 апрел кунлари Россиянинг Тюмен шаҳрида ўтказди, 17-20 май кунлари эса россияликлар Тошкентда меҳмон бўлишади. Шундан сўнг терма жамоамиз 23 майдан бошланадиган Осиё чемпионатидаги иштирокини бошлайди.

Шахмат

қатнашчилар олий лига йўлланмаси учун курашмоқда. Юз нафар шахматчи донна сураётган эркаклар мусобақасида Алишер Рустамов пешқадамлик қилаётди. У бирин-сирин Д. Володин, Ж. Шодиқулов, Б. Охунов, Н. Хорошев, Р. Ниёзметов ва С. Нажмидинов устидан галаба қозонди.

Пешқадамга имкониятни бой бериб, қолган бешта партияни ўз фой-

Алишер Рустамов — пешқадам

Пойтахтимизда шахмат бўйича эркаклар ва хотин-қизлар ўртасида Ўзбекистон чемпионатининг биринчи лига беллашувларида

дасига ҳал қилган Никита Хорошев беш очко билан иккинчи ўринда бормоқда. Хотин-қизлар беллашувларида очко йўқотмаган шахматчи қолмади. Кетма-кет тўрт учрашувда Г. Раҳимова, Д. Курбонова, М. Маматкулова ва Е. Вербовадан устун келган Умида Чоршанбиева бешинчи партияда Сарвиноз Эргашева билан дуранг ўйнади. Пешқадамнинг ярим очко йўқотиши Севара Боймуродовага қўл келди. У Жаннат Собировани мот қилиб, тўрт ярим очко тўплади ва Умида Чоршанбиевага етиб олди. Олтинчи турнир марказий учрашувда икки пешқадам ўзаро куч синашади.

Италияда автобус ҳалокатга учради

«France-Presse» ахборот агентлигининг хабар қилишича, 16 феврал куни Генуя ва Флоренция ўртасида жойлашган Тоскана шоссесидан Франциядан йўлга чиққан мактаб автобуси ҳалокатга учраган.

Автобусда ҳаммаси бўлиб 63 йўловчи бўлган: 58 ўқувчи, 5 нафар ўқитувчи ва 2 та ҳайдовчи. Ҳалокат натижасида 3 киши ҳалок бўлган, улардан бири 13 ёшли ўқувчи эди. 7 киши эса касалхонага ётқизилган.

Маҳаллий ОАВ хабарларига кўра, автобус йўлдан чиқиб кетиб, 4 метрлик чуқурликка ағдарилган. Ўқувчиларнинг ҳикоя қилишича, ҳалокат юз беришидан олдин ҳайдовчи худди бирор тўсиқдан қочган каби рулни кескин буриб юборган.

Агентлик: «Текширувчилар дастлаб йўл-транспорт ҳодисаси ҳайдовчи ўзини ёмон ҳис этгани ёки рулда ухлаб қолгани учун юз берган деб тахмин қилган эди», — деб эслатиб ўтади.

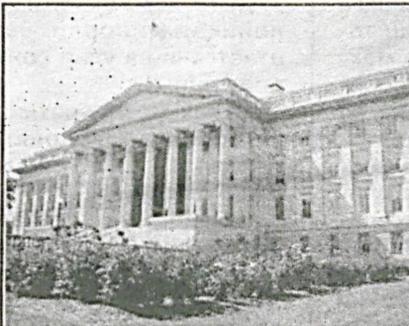
Техас АҚШ ҳукумати билан глобал исиш юзасидан судлашади

Глобал исиш муаммоси Техас штати ҳокимияти ва АҚШ федерал ҳукумати вакиллари иштирокидаги суд иши мавзуси бўлади. «Associated Press» маълумотларига кўра, штат губернатори Рик Перри маъмурияти Вашингтонни нотўғри илмий маълумотларни қўллашда айбламодда ва иссиқхона газларининг инсон саломатлигига зарари ҳақидаги қарорни қайта кўриб чиқишни талаб қилмоқда.

Гап АҚШ атроф-муҳитни ҳимоя қилиш агентлиги иссиқхона газларининг атмосферага чиқарилишини камайтириш учун қабул қилиши кутилаётган қарори ҳақида кетмоқда. Бу эса нефтни қайта ишлаш за-

водлари, кимё саноати ва кўмир билан ишловчи электростанциялари сони бўйича етакчи ҳисобланган штат иқтисодига акс таъсир кўрсатади. Эколог-фаолларнинг айтишича, Перри маъмуриятининг ушбу қиши губернаторнинг сайлов кампаниясига ҳомийлик қилувчи ишлаб чиқарувчиларнинг манфаатини кўзлаб амалга оширилган.

АҚШнинг энг йирик кредитори

АҚШ Молия вазирлигининг матбуот анжуманида хабар қилинишича, Япония 2009 йилнинг декабр ойидан яна Американинг энг йирик давлат қарз мажбуриятлари эгасига айланган. Японлар АҚШ қимматбаҳо қоғозлар бозорига киритилган инвестициялари миқдорини 768,8 миллиард долларга оширган. Охири ярим йил давомида Қўшма Штатларнинг энг йирик кредиторларидан бўлган Хитой эса ўз ажратмаларини кескин — 789,6 дан 755,4 миллиард долларгача камайтирган.

АҚШ қимматбаҳо қоғозларининг энг йирик эгалари рўйхатида учинчи ўринни ажратмаларини 277,7 дан 302,5 миллиард долларгача оширган Буюкбритания эгаллаб турибди.

Хитой АҚШ қимматбаҳо қоғозларига ажратмаларини ярим йил мобайнида қисқартиради. Утган йилнинг май ойигача уларнинг ҳажми рекорд даражага — 801,5 миллиард долларга етган, сўнгра бу кўрсаткич туша бошлаган эди. Расмий Пекин доллар курси беқарорлиги ва АҚШ бюджетни тақчиллигининг ўсиши Хитойнинг АҚШ қимматбаҳо қоғозлар бозорига киритилган йирик ҳажмдаги маблағларини хавф остига қўяётгани сабабли бир неча бор ўз норозилигини билдирган эди.

Эндиликда АҚШ газначилик мажбуриятларини жорий қилиш ҳисобига ўзининг дунёда энг йирик бўлган давлат қарзларини молиялаштиришни мўлжаллаган, 2010 йилнинг февралда бу кўрсаткич 12,4 триллион долларни ташкил этди.

Интернет хабарлари асосида ТДИУ талабаси Нодирбек ШОМУРОДОВ тайёрлади

Ўтганларнинг охираги обод бўлсин

Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси Қашқадарё вилоят кенгаши, Қамаш туман касаба уюшмаси кенгашининг бош ҳисобчиси

Дилором ҲОҚОВА

бевақт вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тутанхамон ўлимнинг сабаби

Миср обидалари бўйича Олий кенгаш раиси бошчилигидаги халқаро олимлар гуруҳи фиръавн Тутанхамоннинг ўлими билан боғлиқ янги тахминни илгари сурди. Энг замонавий технологиялар ёрдамида ўтказилган тадқиқот натижаларига қараганда, қадимги Миср хукмдори тропик безгак касалидан вафот этган.

Мисрда 155 йил ҳукмронлик қилган XVIII сулола вакиллари оид 16 та мўмиёланган жасадни ўрганишда ДНК таҳлили ҳамда компьютер томографиясидан фойдаланилган. Натижада, олимлар уларнинг қариндошлик даражалари, қандай касалликлар билан оғригани, шунингдек, ташқи кўриниши ва жисмоний тузилиши қандай бўлганини аниқлашга муваффақ бўлишган.

XVIII сулоланинг сўнгги вакиллари билан бўлган Тутанхамон (хукмдорлик исми — Тутанхатон Хекаиунушема Небхепрура) 11 ёшида тахтга ўтирган. Тахминларга кўра, у эраизмизга бўлган 1361-1352 йилларда ҳукмронлик қилган.

Қарияни тунаб кетишди

Россиянинг Челябинск вилоятидаги Сатка шаҳрида яшовчи 78 ёшли пенсионернинг қадимий танга ва медаллардан иборат коллекцияси ўғирланди.

Маълумотларга кўра, ўғирланган коллекция 500 га яқин предмет, шунингдек, Иван Грозний, Петр I ва бошқа қадимги рус подшолари даврида зарб қилинган тангалар, литва ҳамда хитой тангалари, фашист тангаларидан иборат бўлган. Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда, коллекциянинг нархи бир неча ўн миллион рублни ташкил қилади.

Коллекциячининг милиция ходимларига берган маълумотига кўра, ўғирлар 13 феврал куни унга кўнғироқ қилиб, ўзларини пастки қаватда яшовчи кўшнилари сифатида танитишган. Кейин уларнинг сув бостириб юборганидан шикоят қилиб, қариядан ҳозирок эшикни очишни талаб қилишган. У эшикни очганда эса уйга бостириб киришган ва қарияни боғлаб, тангаларни ҳамда уч минг рубл нақд пулни олиб кетишган.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА ИШЛАШ ИСТАГИДА БЎЛГАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ФУҚАРОЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Чет элларда қонуний асосда меҳнат қилишнинг тартиблари тўғрисида маълумотлар олиш, турли шубҳали жисмоний ёки юридик шахслар томонидан хорижда ишга жойлаштириш борасидаги билдирилаётган таклифларга аниқлик киритиш, шунингдек, одам савдосига йўл қўймастик мақсадида республикамиз фуқароларидан Ташқи меҳнат миграцияси масалалари агентлигида ташкил этилган қуйидаги «Ишонч телефонлари»га мурожаат қилишларини сўраймиз:

Ишонч телефонлари: 8(371)232-27-88; 8(371)252-13-61

oliy baxt

МУАССИС:

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Абдуҳолиқ АБДУРАЗЗОҚОВ

Тахрир хайъати:

Алла Долженкова,
Анвар Юнусов,
Довуд Мадиев
(Бош муҳаррир ўринбосари),
Жаҳонгир Шарофбоев
(масъул котиб),

Маъмура Адилова,
Мирзоҳид Содиқов,
Нормамат Аллаёров,
Носирхон Акбаров,
Ойсулув Нафасова,
Пиримкул Қодиров,
Соғиндиқ Ниетуллаев,
Шамси Эсонбоев

Бизга кўнғироқ қилинг:

Котибият: 256-52-78
Хатлар бўлими: 256-85-43

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0116-рақам билан рўйхатга олинган.
IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди.
Бичими А-3.
Ҳажми 4 босма табоқ.

Манзилимиз:

100165, Тошкент шаҳри,
«Бухоро» кўчаси, 24-уй.
Нашр кўрсаткичи: 133; 134

Газета ҳафтанинг сешанба, пайшанба ва шанба кунлари чиқади.

Сотувда эркин нархда

Муаллифлар фикри тахририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.
Нашримиздан кўчириб босилганда «Ishonch»дан олинганлиги кўрсатилиши шарт.
Тижорат аҳамиятига молик материаллар (h) белгиси остида чоп этилади.

E-mail: mail@ishonch.uz

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

Навбатчи котиб:

Ж.Шарофбоев

Навбатчи:

А.Абдуллаев

Мусахҳих:

С.Шодиева

Саҳифаловчи-дизайнер:
Ҳ.Абдужалилов

Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 19.55

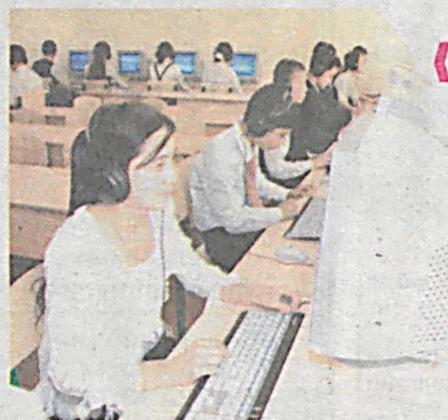
Буюртма Г-152

Тиражи: 20583

ISSN 2010-5002

1 345

Диққат, танлов!

«Ижодкор, бунёдкор, ихтирочи ва ташаббускор авлод — тараққиётимиз таянчи» Республика танлови

Баркамол авлод йилида амалга оширилажак кенг қўламли ишларга муносиб ҳисса қўшишни мақсад қилиб, «Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари Таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий кенгаши билан ҳамкорликда янги танловни эълон қилди. Юртимизда шаклланиб келаётган баркамол авлод вакиллари ҳақида ҳикоя қилишни истаган ҳар бир ижодкор қатнашиши мумкин бўлган мазкур танлов «Ижодкор, бунёдкор, ихтирочи ва ташаббускор авлод — тараққиётимиз таянчи» деб номланган.

Соғлом ва баркамол авлодни тарбиялаш, шунга кўра илм-фан, ижод, тиббиёт, таълим, жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш борасида амалга оширилаётган улкан ишларни тарғиб этиш, ёшларнинг ғайрат-шижоати ва саъй-ҳаракатларини ибрат қилиб кўрсатиш, юксак тараққиёт учун масъулиятни зиммасига олишга қодир бўлган етуқ мутахассислар этишиб келаётганини тарғиб қилишни мақсад қилганмисиз? Ундай бўлса, мазкур танлов айнан сиз учун!

Танлов шартлари

Танловга юборилган материалларда:

юртимизда соғлом ва баркамол авлодни тарбиялашга қаратилган кенг қамровли, стратегик тадбирлар ва уларнинг дастлабки самалари;

жамиятда билимли, интеллектуал бойликка интилувчан, ижодкор, бунёдкор, ихтирочи ва ташаббускор ёшлар қатлами шаклланаётгани;

дунё ҳамжамияти эътирофига лойиқ иқтидорли ёшлар вояга етаётгани ва улар сони ортиб бораётгани;

юксак маънавиятли, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбияланаётган ёшларнинг ташаббускорлиги;

ёшларнинг мамлакатимизни модернизация қилиш ва кучли фуқаролик жамиятини барпо этиш ҳамда ватанимиз тараққиёти ва халқимиз фаровонлигини янада юксалтиришдаги иштироки;

фан, адабиёт, маданият, ишлаб чиқариш ва бошқа жабҳаларда истиқлол ёшларининг пешқадамлиги ёритилиши керак.

Танловни ўтказиш қоидалари

Танловга 2010 йилнинг 1 мартдан 31 декабригача чоп этилган ижодий ишлар — мақола, очерк, лавҳа ва фоторепортажлар қабул қилинади.

Материаллар босма ҳолда, Times New Roman шрифти, 14 ўлчам, 1,5 интервалда 4 саҳифадан кам бўлмаган ҳажмда тақдим этилади.

Юборилган ижодий ишларда «Ижодкор, бунёдкор, ихтирочи ва ташаббускор авлод — тараққиётимиз таянчи» Республика танловига деб кўрсатилиши шарт.

Ижодий ишлар муаллифи ўзи тўғрисида қуйидаги маълумотларни илова қилиши лозим:

— фамилияси, исми ва отасининг исми, иш ёки ўқиш жойи, фаолияти тўғрисида қисқача маълумот;

— манзили, телефони;
— паспортга оид маълумотлари.

Ғолибларни мукофотлаш

Танлов ғолиблари қуйидаги ўринлар бўйича аниқланиб, тақдирланади:

1 та 1-ўрин — компьютер;
2 та 2-ўрин — телевизор;
3 та 3-ўрин — диктофон.

Шунингдек, 3 та энг фаол муаллифга рағбатлантирувчи мукофот (DVD плеер) берилади.

Мукофотлар келгуси йили Ватан ҳимоячилари кунинда топширилади.

Материаллар қуйидаги манзилга жўнатилади:

Тошкент шаҳри — 100165,
Бухоро кўчаси 24-уй,
«Ishonch» ва «Ishonch-Доверие» газеталари таҳририяти.

E-mail орқали боғланинг:

mail@ishonch.uz

Кўнгиноқ қилинг:

256-52-78, 256-85-43.

Факс: 256-85-43.

Омад сизга ёр бўлсин!

Вилоят босқичи яқундан

«Наврўз яллеси — 2010» бадий ҳаваскорлик дасталарининг Республика фестивали вилоят босқичи ниҳоясига етди.

Бобур номли Андижон мусикали драма ва комедия театри ҳамда А.Бакиров номидаги вилоят ёшлар театри саҳналарида ўтган танловда ғолиблик Булоқбоши туман бадий жамоасига насиб этди. Фестивалда 18 та фольклор гуруҳи, 15 та болалар жамоаси, 18 та чолғу ансамбли, 16 та рақс гуруҳлари ўз ижро маҳоратларини намойиш этди.

«Фолклор жамоалари» йўналиши бўйича Қўрғонтепа тумани «Бедона» жамоаси, «Анъанавий кўшиқ ижрочилиги» йўналишида избосканлик «Ниҳол» мукофоти совриндори Адолат Қўлдошева, «Чолғу ансамбли» йўналишида Шахрихон тумани «Чашма» ашула ва рақс ансамбли соврин эгасига айланишди. Тадбир давомида Андижон заминидан истеъдод қирралари кўп эканлиги яна бир қарра ўз тасдиғини топди.

Абдулхай ЮНУСОВ,
«Ishonch» мухбири

Пири бадавлатларимиз

Кашқадарёнинг Дехқонobod туманида элликка яқин юз ёшдан ошган қариялар яшайди. Тоғли Ингичка қишлоғида умргузаронлик қилаётган Ойсоат момо Йўлдошева бу йил ўзининг 125 баҳорини қаршилайди.

Уч асрнинг гувоҳи

Ҳозирда туман ҳокимлиги, «Маҳалла», «Нуроний» жамғармалари ташаббуси билан қишлоқ ва маҳаллаларда, катта йўл четлари, корхона ва ташкилотлар, касб-хунар коллежлари ҳамда мактабларда рамзий маънода 125 минг туп мевали ва манзарали дарахт ниҳоллари ўтқазилди.

Умри чорвачилиқда ишлаш билан ўтган табаррук онахоннинг бугунги нурафшон кунларга шукрона сифатида дуодан қўли бўшамайди.

— Эл-юртимиз тинч, халқимиз омон бўлсин, — дейди момо. — Хонадонларимиздан кут-барака аримасин.

Дуогўй кексалар ҳам ёшлар билан бир сафда туриб, кўчат ўтқазилди ва ободонлаштириш ишларида фаол қатнашмоқдалар.

Иzzат ҲИКМАТОВ,
«Ishonch»нинг жамоатчи мухбири

Телефон портлаши ўлимга сабаб бўлди

Уяли телефон батареясининг портлаб кетиши оқибатида, хитойлик йигирма яшар киши бўйин артериясига зарар етиши натижасида ҳалок бўлди. У батареяни яқиндагини сотиб олган ва портлашдан бир неча дақиқа олдин телефонига ўрнатган эди. Батареянинг нима сабабдан портлагани маълум эмас. Лекин шуниси аниқки, бундай кўнгилсизликларнинг аксарияти арзон ва сифатсиз, қалбаки телефон ҳамда батареялардан фойдаланиш туфайли юзага келмоқда. Шунинг учун уяли телефон ишлаб чиқарувчи компаниялар миждозларини маҳсулотнинг арзонлигига учмасликка даъват этмоқда.

2007 йил июл ойида ҳам худди шундай ҳолат кузатилган. Ўшанда қалбаки батареядан фойдаланган «Motorola» телефонининг эгаси батарея портлаши оқибатида вафот этган.

Ўн ёшли дастурчи

Сингапурлик ўн ёшли программист ўзи ёқтирган «IPhone» учун кўнгилочар дастур яратди. Ҳозир тўртинчи синфда ўқийдиган Лим Дин Вен олти дас турлаш тилини мукамал билади. Унинг компютерларга бўлган қизиқиши жуда эрта уйғонди ва икки ёшидан улардан фойдалана бошлади. Бир неча йил давомида Лим 20 дан

ортиқ дастур ва уларга илова яратди. Лимнинг бундай қизиқишига маҳаллий компютер фирмасида ишлайдиган отаси сабабчи бўлган.

Ёш ихтирочининг охириги дастурларидан бири «Doodle Kids» номли, унчалик қийин бўлмаган болалар «расм дафтари»дир. Ҳозир бу дастур «Apple's iTunes» сайтида тўрт минг мартадан ортиқ юклар олинган. Бу мароқли дастур туфайли смартфон экранда бармоқ билан расм чизиш ва уяли телефонни биров силкитиш орқали чизилганларни ўчириб ташлаш мумкин.

Ҳозир ёш ихтирочи «Invader Wars» деб номланувчи фантастик ўйинлар учун навбатдаги ихтироси устида бош қотирмоқда.